

درخشش تهیه کنندگان کانون تهیه کنندگان رسانه های دیداری در جشنواره فیلم فجر

دبیر کارگروه مالیاتی کانون در گفتگو با دیداری نو:
همه تهیه کنندگان ملزم به ارائه اظهارنامه های
مالیاتی هستند

سورا، انقلابی در تولید ویدئوهای واقع گرایانه

سید محمد مهدی طباطبایی نژاد در گفت و گو با دیداری نو:
کانون تهیه کنندگان مناسب ترین گزینه، برای
برگزاری جشنواره دیدار است

دوکارگردان مشهور سینمای هند مطرح کردند:
تاکید بر همکاری مشترک سینماگران هندی و کانون
تهیه کنندگان رسانه های دیداری نو

جشنواره ها، فرصت یا تهدید

جشنواره‌ها در حوزه سینما و ویدئو عمدتاً با یک رسالت و مأموریت شکل می‌گیرد؛ بر مبنای رسالت و مأموریت سیاست‌گذاری انجام می‌شود و بر مبنای سیاست مصوب از هیئت انتخاب تا هیئت داوران و گرایش آنها برنامه ریزی انجام می‌شود؛ آثار منتخب هیئت داوران جشنواره‌ها، همواره منبعث از نگاه کلان شورای سیاست‌گذاری است که برخاسته از رسالت اصلی جشنواره است.

در این میان جشنواره‌های ثابت و دولتی با رفت و آمد دولت‌ها و تغییر گرایش‌های فکری، فرهنگی و سیاسی، دست خوش تغییر در سیاست‌ها و در پی آن برنامه ریزی‌ها و در نهایت خروجی آثار منتخب می‌شود؛ تورق ورودی آثار جشنواره‌های ادوار گذشته فجر و خروجی آن که محصول قضاوت داوران هستند (متأثر از فضای فکری و گفتمان فرهنگی دولت‌هاست) موجب می‌شود؛ تا ما در جشنواره مهم، اصیل و پرقدمتی چون جشنواره فجر فاقد یک سند بالادستی مصوب و معین که محصول فکر جامع خبرگان از گرایش‌های فکری مختلف است، باشیم. از همین رو ما گاهی شاهد هستیم برخی آثار که ظاهراً همه مولفه‌های ممتاز هنری دریافت آثار جایزه را دارند و حتی مورد تشویق منتقدان و مردم قرار گرفتند به دیده داوران خوش نمی‌آیند و ما با به قول خبرنگاران با موضوع «سلیقه» در بررسی آثار بیش از پیش مواجه می‌شویم.

به نظر می‌رسد اگر جشنواره‌های دائم و دولتی که قوام و مشروعیت آنها به انتخاب آثار باکیفیت بالا، براساس مولفه‌های ثابت و مورد توافق جامعه سینماگران و هنرمندان است؛ قرار گیرد ما همواره جشنواره‌ها را علی‌رغم تغییر نگرش دولت‌ها بایک رویه ثابت و مشخص خواهیم داشت و در این صورت ما با شاخص‌های معین به قضاوت آثار خواهیم پرداخت و البته جشنواره به فرصتی ماندگار به تولیدات فاخر و مورد توافق همگان بدل خواهد شد در غیر این صورت رویه بی‌ثباتی در معیارها می‌تواند تهدیدی برای جشنواره‌های بزرگ، اصیل و خوشنامی هم چون فجر باشد.

۳ درخشش تهیه‌کنندگان کانون تهیه‌کنندگان رسانه‌های دیداری در جشنواره فیلم فجر

تهیه‌کننده فیلم سینمایی پیش‌مرگ در گفت‌وگو با دیداری نو:

۵ شرافت، انسانیت و آگاهی، هویت سینمای ایران است

۷ جشنواره فیلم فجر از نگاه خبرنگاران

۱۲ خاتی از دریچه نقد

سپروس میمنت در گفت‌وگو با دیداری نو:

۱۴ یک فیلم خوب باید بر اساس نیاز جامعه ساخته شود

سیدمحمد مهدی طباطبایی نژاد در گفت‌وگو با دیداری نو:

۱۶ کانون تهیه‌کنندگان مناسب‌ترین گزینه، برای برگزاری جشنواره دیدار است

۱۹ دبیر کارگروه مالیاتی کانون تهیه‌کنندگان رسانه‌های دیداری

همه تهیه‌کنندگان ملزم به ارائه اظهارنامه‌های مالیاتی هستند

محمد سلوکی:

۲۱ جشنواره «دیدار» یک فرصت تازه است

دوکارگردان مشهور سینمای هند در گفت‌وگو با دیداری نو مطرح کردند:

۲۲ تأکید بر همکاری مشترک سینماگران هندی و کانون تهیه‌کنندگان رسانه‌های دیداری

۲۵ دومین نشست داوری آثار غیرنمایشی جشنواره «دیدار» برگزار شد

۲۶ محمد حسن زاده:

۳۰ با همان روحیه تلاش گر وارد میدان شویم، موفقیت‌های تلویزیون دوباره تکرار می‌شود

عضو شورای سیاست‌گذاری تئاتر فجر در گفت‌وگو با دیداری نو:

در تئاتر ایران، بیشتر شاهد تک‌گویی هستیم

دبیر کمیته حقوقی کانون تهیه‌کنندگان رسانه‌های دیداری:

۳۳ عده‌ای از تهیه‌کنندگان احساس نیاز به مشاوره حقوقی ندارند

۳۴ مدل هوش مصنوعی سورا، انقلابی در تولید ویدئوهای واقع‌گرایانه

شماره چهاردهم - بهمن ماه ۱۴۰۳

صاحب امتیاز: کانون تهیه‌کنندگان رسانه‌های دیداری

مدیر مسئول: مریم جلالی دهکردی

سردبیر: حسین سبطی

دبیر تحریریه: مریم حضرتی

ویراستاری و گرافیک: مائده حضرتی

نشانی: تهران، خیابان حبیب‌اله، بالاتر از میدان شهید حسینی، ایستگاه نوآوری دانشگاه شریف، ساختمان شهید سلیمانی، پلاک ۵۶، طبقه سوم

تلفن: ۰۹۱۹۵۳۳۵۴۳۵

پست الکترونیک: didarino.magazine@gmail.com

درخشش تهیه‌کنندگان کانون تهیه‌کنندگان رسانه‌های دیداری در جشنواره فیلم فجر

تهیه‌کننده نقش کلیدی در موفقیت یک فیلم دارد، یک تهیه‌کننده خوب باید توانایی‌های مدیریتی و هنری بالایی داشته باشد. این کار نیازمند تعهد، خلاقیت و توانایی مقابله با چالش‌های مختلف است. تهیه‌کننده مسئول نظارت و هماهنگی کلیه جوانب تولید فیلم از مراحل اولیه تا نهایی است به عبارت دیگر تهیه‌کننده در فیلم و ویدیو کسی است که یک ایده را تا دیده رهبری و مدیریت می‌کند.

اهمیت این جایگاه زمانی بیشتر می‌شود که ما با تهیه‌کنندگان مولف و خلاق رو برو شویم تهیه‌کنندگانی که در هم افزایی با کارگردان تولید یک اثر فاخر و چشم‌گیر را به نتیجه می‌رسانند. مهدی فرجی، سیدعلی احمدی، مجتبی رشوند، محمدرضا شفیعی، مازیار هاشمی، ایرج محمدی و سهیل موفق از اعضای کانون تهیه‌کنندگان رسانه‌های دیداری و از جمله تهیه‌کنندگانی هستند که در بخش‌های گوناگون از منظرهای مختلف خوش درخشیدند.

سیدعلی احمدی با فیلم سینمایی «بچه مردم» بیشترین جوایز را به خود اختصاص داد این فیلم، سیمرغ بلورین بهترین تدوین، فیلمنامه، کارگردان اول، تدوین و دیپلم افتخار برای فیلمبرداری را دریافت کرد؛ همچنین این فیلم در بخش‌های طراحی صحنه، فیلم اول، چهره پردازی، موسیقی فیلم، صدا (صدابردار - صداگذار)، طراحی لباس، بهترین فیلم و نقش مکمل مرد هم نامزد شد. فیلم سینمایی «ناتور دشت» به تهیه‌کنندگی مهدی فرجی هم بهترین فیلم از نگاه ملی شد. این فیلم در بخش‌های طراحی صحنه و نقش مکمل مرد نامزد دریافت سیمرغ چهل و سومین جشنواره فیلم فجر شد. فیلم ۱۹۶۸ به تهیه‌کنندگی ایرج محمدی سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش مکمل زن را دریافت کرد. این فیلم در بخش‌های تدوین، نقش اصلی مرد، جلوه‌های ویژه میدانی و فیلم اول نامزد دریافت سیمرغ جشنواره فیلم فجر بود. «زبیا صدایم کن» سیمرغ بلورین بهترین فیلم شد که به تهیه‌کنندگی سید مازیار هاشمی بود. این فیلم در بخش‌های تدوین، نقش اصلی مرد، جلوه‌های ویژه بصری، جلوه‌های ویژه میدانی، فیلمبرداری، فیلمنامه، چهره‌پردازی، بهترین فیلم، نقش اصلی زن و

بهترین کارگردانی هم نامزد دریافت سیمرغ بود. فیلم «صیاد» به تهیه‌کنندگی محمدرضا شفیعی سیمرغ بهترین جلوه‌های ویژه میدانی و بهترین جلوه‌های ویژه بصری را دریافت کرد. «صددام» به تهیه‌کنندگی مجتبی رشوند هم در سه بخش طراحی صحنه، نقش اصلی مرد و چهره پردازی نامزد سیمرغ جشنواره فیلم فجر شد. همچنین برخی از این آثار در بخش جنبی جشنواره (تجلی اراده ملی) هم برگزیده شدند. به بهانه حضور و موفقیت چشمگیر اعضای کانون تهیه‌کنندگان رسانه‌های دیداری با دو تن از این تهیه‌کنندگان به گفت‌وگو نشستیم که می‌خوانید:

تهیه‌کنندگی را یک شغل نمی‌بینم

مهدی فرجی تهیه‌کننده فیلم ناتور دشت که در فیلم فجر در بخش نگاه ملی توفیق داشت البته این فیلم در بخش‌های دیگری مثل بازیگر نقش مکمل مرد و طراحی صحنه هم نامزد شد، در پاسخ به این سوال که نگاه به جایگاه تهیه‌کنندگی در جشنواره فجر را چه طور ارزیابی می‌کنید؟ گفت: تهیه‌کنندگی را به عنوان یک شغل نمی‌بینم بیشتر از اینکه شغلی باشد، یک هنر و علاقه به خلق آثاری است که می‌توانند رفتارها و زندگی انسان‌ها را تغییر دهند. به همین دلیل،

تهیه‌کنندگی را به عنوان یک شغل نمی‌بینم
بیشتر از اینکه شغلی باشد، یک هنر و علاقه به
خلق آثاری است که می‌توانند رفتارها و زندگی
انسان‌ها را تغییر دهند.

معمولاً آن را به عنوان شغل تعریف نمی‌کنم. شغل معمولاً به گونه‌ای است که انسان‌ها در برخی روزها احساس خستگی می‌کنند و به دنبال بازنشستگی و استراحت هستند. اما تهیه‌کنندگی، حقیقتاً خلق آثار هنری است. لذتی که در ذات این کار وجود دارد باعث می‌شود که هرگز احساس خستگی نکنیم و به عنوان یک شغل به آن نگاه نکنیم. وی با بیان اینکه به تصمیم‌گیری داوران چهل و سومین جشنواره فیلم فجر احترام می‌گذارم بیان کرد: ضمن احترام به تصمیم‌گیری داوران، معتقدم که ناتوردشت قطعاً شایسته دریافت چندین جایزه بود. مهدی فرجی درخصوص مهمترین مولفه‌هایی که می‌تواند در حوزه تهیه‌کنندگی موجب امتیاز برای یک فیلم شود چیست؟ گفت: به اعتقاد من، فیلم «ناتور دشت» به دلیل داشتن یک موضوع و جبهه‌ای و کمتر پرداخته شده در سینمای ایران، بسیار برجسته است. این فیلم براساس داستان واقعی ساخته شده که مدت زیادی از وقوع آن نگذشته است. با وجود این فرصت کوتاه، ناتور دشت به تولید رسید و همین امر یکی از دلایل مهم موفقیت آن است. مسئله سوم، جذابیت بالای فیلم از نظر شکلی و ساختاری است که باعث دیده شدن این اثر شده است.

تهیه‌کنندگی هرگز تمام نمی‌شود

فیلم سینمایی «صدام» به کارگردانی پدرام پورامیری و تهیه‌کنندگی مجتبی رشوند که در جشنواره فیلم فجر به نمایش درخواهد آمد رضا عطاران را کاندیدای بهترین نقش اول مرد کرد، البته در بخش‌های بهترین طراحی صحنه و چهره پردازی هم کاندید شد، اما به واسطه طنزگونه بودن آن مورد نظر مردم و مخاطبان قرار گرفت. رشوند در پاسخ به این سوال که نگاه به جایگاه تهیه‌کنندگی در جشنواره فجر را چطور ارزیابی می‌کنید؟ گفت: در جشنواره‌ها، نباید صرفاً به تهیه‌کنندگی به عنوان شغل نگاه کرد. جشنواره‌ها باید به ارتقای کیفی و کمی تولیدات کمک کنند. ما امسال در جشنواره فجر شاهد آثار متنوع و گوناگونی بودیم. البته نقدهایی هم وجود دارد

و نمی‌توان گفت که جشنواره کاملاً بی‌نقص یا پر از نقص بوده است. هر دوره‌ای از جشنواره‌ها حواشی و نگرش‌های خاص خودش را دارد. وی افزود: من امسال فیلم کمدی داشتم و می‌دانستم که فیلم‌های کمدی معمولاً داوران و مخاطبان خاصی دارند که جشنواره را با دقت نقد می‌کنند و سوال می‌پرسند که چرا این فیلم‌ها به جشنواره آورده شده‌اند. به هر حال، باید نگاه دقیق‌تری به جشنواره‌ها داشته باشیم و شاید لازم باشد بخش ویژه‌ای به فیلم‌های کمدی اختصاص داده شود. از نظر من، نظم جشنواره امسال خوب بود و داوری‌ها به شدت نقد شدند، ولی من خودم نکته خاصی ندارم. رشوند ادامه داد: نگاهی که به جشنواره و اساساً فیلم فجر حاکم است، به نظرم آقای عطاران باید جایزه می‌گرفتند. حداقل بعد از سال‌ها حضور در جشنواره، این کمترین چیزی است که انتظار می‌رفت. من یکم گلیزه دارم که در فیلم ما بخش لباس دیده نشد، زیرا کمدی ما متفاوت بود و به شدت نقد شد. در مصاحبه‌های جشنواره هم گفتم که آخرین جایزه را به یک نفر می‌دهند و هر کسی هم که بگیرد، بقیه اعتراض می‌کنند که چرا به ما ندادی. من فکر می‌کنم آقای عطاران باید جایزه می‌گرفتند و هم چنین بازیگران خانم ما هم باید کاندیدا می‌شدند، که متأسفانه نشدند. تهیه‌کننده صدام در پاسخ به مهمترین مولفه‌هایی که می‌تواند در حوزه تهیه‌کنندگی موجب امتیاز برای یک فیلم شود چیست؟ گفت: داشتن موضوعی در خصوص بدل‌های صدام، حضور آقای عطاران و همچنین اولین حضور خانم ایزدیار در یک فیلم کمدی، قطعاً عواملی بوده‌اند که فیلم را پر سر و صدا کرده‌اند. فیلمنامه قوی هم به جذابیت و موفقیت فیلم افزوده است. امیدوارم که این فیلم به خوبی مورد استقبال قرار بگیرد و تاثیر مثبتی بر مخاطبان داشته باشد به طور کل باید گفت که تهیه‌کنندگی فیلم یک کار هنری و مدیریتی است که شامل طیف گسترده‌ای از وظایف می‌شود و تهیه‌کنندگان حاضر در جشنواره که فیلمهایشان هم برای بخش‌های مختلف کاندیدا و نامزد دریافت جایزه بودند نشان از تجربیات چندین ساله تهیه‌کنندگی در حوزه سینما و تلویزیون را دارند.

در جشنواره‌ها، نباید صرفاً به تهیه‌کنندگی
به عنوان شغل نگاه کرد. جشنواره‌ها باید به
ارتقای کیفی و کمی تولیدات کمک کنند

تهیه کننده فیلم سینمایی پیش مرگ در گفت و گو با دیداری نو:

شرافت، انسانیت و آگاهی، هویت سینمای ایران است

آرش زینال خیری تهیه کننده سینما است او پیش از این هم مدیر تولید بود و در سریال مدینه به کارگردانی سیروس مقدم و سریال آنام مدیرتولید و مجری طرح در تلویزیون را عهده دار بوده است. مهم ترین اثر آرش زینال خیری در حرفه تهیه کننده، فیلم دل شوره و این اواخر فیلم پیش مرگ بوده است. وی فیلم «پیش مرگ» به کارگردانی علی غفاری را به عنوان بهترین فیلم از نگاه تماشاگران در چهل و سومین جشنواره فیلم فجر تهیه کرده و همینطور در این فیلم در یک نقش کوتاهی هم بازی کرده است به بهانه موفقیت این فیلم با وی گفتگو کرده ایم که می خوانید:

جشنواره ها چقدر می توانند در ارتقای کیفی آثار موثر باشند؟

جشنواره ها، طبیعتاً اگر رقابتی سالم و منصفانه داشته باشند، تأثیرگذار خواهند بود. صاحبان و فعالین عرصه سینما با دلگرمی و انرژی زیادی در جشنواره ها شرکت می کنند. با دیدن کارهای خود و دیگران و نقدهای درست، سالم و منصفانه، بدون هیچ گونه جبهه گیری یا یارکشی، می توانند تأثیرات مثبتی در عرصه سینما داشته باشند. این رقابت ها باید دور از سیاست و جناح بندی باشند تا به بهترین شکل ممکن عمل کنند.

تفاوت سینمای ایران با سینمای خارج از ایران چیست و چه اشتراکاتی بین سینمای ایران و سینمای شرق وجود دارد و تفاوتش با سینمای غرب در چیست؟

به نظر من در سینمای ایران، اولویت اصلی انسانیت و مطرح کردن مظلوم و انسانیت در آثار هنری است که به آن مقام انسانی بودن می بخشد. در آثار سینمایی ایران، به ویژه حرمت گذاری برای زن بسیار بیشتر از سایر جاها دیده می شود. در سینمای ایران عزت و عفت زنانگی حفظ می شود. همچنین، ما یک بخش ویژه ای داریم که به دفاع مقدس و مقاومت اختصاص دارد که این بخش یک قدم بالاتر از آثار سینمایی دنیاست. این آثار به صادقانه ترین شکل ممکن، واقعیت ها را بیان می کنند. تفاوت ما با سینمای غرب در بحث انسانیت و همدلی است. ان شاء الله که به سمت جناح بندی، یارکشی و سیاست های نادرست نرویم. نگاه های سیاه و تلخ که تک و توک در آثار سینمای ایران مشاهده می شود، در کلیت سینمای ایران وجود ندارد. چرا که در کلیت سینمای ایران، شرافت، انسانیت و آگاهی وجود دارد که به معنویات و عرفان اشاره می کند. این

یکی از مزایای سینمای ایران است و نشان دهنده سلامت تصاویر و مضمون های ما در سینما است.

بیش از ۴۰ سال از برگزاری جشنواره فجر می گذرد به نظر شما چه تاثیری توانسته در تاریخ سینمای ایران بگذارد در مقایسه بین محتوای فیلم های قبل و بعد از انقلاب؟

سینمای بعد از انقلاب با سینمای قبل از انقلاب قابل مقایسه نیست. از نظر شرافت، انسانیت و آگاهی، سینمای بعد از انقلاب ما بسیار شریف است و بسیاری از حرمت ها و خط های قرمز را رعایت می کند و از آنها عبور نمی کند. شاید از نظر تعداد آثار و مضمون و تکنیک، قبل از انقلاب تنها تعداد انگشت شماری آثار هنری وجود داشت. اما پس از انقلاب و در دهه های گذشته، آثار بسیار فاخرتر و پرمحتوایتری تولید شده است.

چقدر جشنواره هایی مثل جشنواره فجر می توانند به ارتقای مولفه هایی نظیر اهمیت خانواده، فرهنگی، تقویت مولفه های اخلاقی و یا هر چیزی که در گذشته آموزشی و آموزنده مطرح بود نقش ایفا کند؟

سینما، به طور طبیعی، یک کلاس درس است؛ هر فیلم سینمایی خود یک درس از فرهنگ و هنر است. فرهنگی که به تمدن آن کشور می پردازد و آموزش هایی ارائه می دهد. اگر در کشور بتوانیم به آثار اجتماعی و غیر از طنز اهمیت دهیم، تولیدکنندگان و صاحبان آثار و تفکر کارهای با ارزش تری تولید خواهند کرد که قطعاً در فرهنگ کشور تأثیر زیادی خواهد داشت. اما این مهم تنها به شرط حمایت مدیران و سیاستمداران و کسانی که در پشت میزها نشسته اند و دست در کار دارند، محقق می شود. این حمایت

باعث شوق و اشتیاق کارگردانان، نویسندگان و تهیه‌کنندگان خواهد شد و آنها را به سمت تولید آثار فاخر و ارتقای فرهنگ کشور هدایت می‌کند.

مهمترین آسیب‌های سیاست و مدیریت در سینمای ایران چیست؟

اعمال سلیقه‌های شخصی، نظرات غیرتخصصی و غیرهنری و سفارش‌های بی‌مورد می‌تواند باعث شود که کارها از مسیر اصلی خود و واقعیت‌ها دور شوند. هر چقدر از این نوع سفارشات و نظرات شخصی فاصله بگیریم و به تیم‌های سازنده اعتماد کنیم، طبیعتاً اگر آن تیم‌ها امتحان پس داده باشند، می‌توانند کارهای بهتر و آموزنده‌تری تولید کنند. برای تقویت مدیریت سینمای کشور، باید افرادی که در آن رشته تخصص دارند و دارای تجربه کاری و تسهیلات آکادمیک هستند، در جایگاه‌های مدیریتی قرار گیرند. این افراد باید دغدغه‌های نظام، اسلام و انسانیت را نیز مدنظر داشته باشند.

بنیادهایی مثل فارابی چقدر می‌توانند در تولید محتوای فیلم‌ها مبتنی بر مولفه‌های مهمی مثل اخلاق و امید و نشاط نقش آفرینی کنند؟

فارابی جزو سازمان‌هایی است که می‌تواند در این مسیر حرکت کند و حتی خط و مشی‌های جدیدی را ارائه دهد. این سازمان با تولید محتواهای نزدیک به دغدغه‌های فرهنگی و هنری کشور، می‌تواند نقش مؤثری در شکوفایی و پیشرفت داشته باشد. حمایت‌های فارابی از آثار هنری بسیار تأثیرگذار است و بهتر است این نهاد خود را به ایده‌ها و دغدغه‌های فرهنگی و هنری کشور نزدیک کند تا جاهای خالی این حوزه را با تولید آثار خوب و فاخر پر کند.

چون آثار در سینمای ایران دو منظوره شده چه کار باید کرد این آثار توسط مردم دیده شود و همزمان در جشنواره فجر صرفاً در سینما نباشد و دسترسی فراگیر داشته باشد؟ به دلیل کمبود سینما در ایران، به‌ویژه در شهرستان‌ها، ساخت و توسعه زیرساخت‌های سینمایی ضروری است. سینماها و پردیس‌های بزرگ باید در تمامی شهرها، به‌ویژه تهران، ساخته شوند و سینماهای موجود تقویت گردند. همچنین، آثاری که در جشنواره فجر به نمایش گذاشته می‌شوند، باید به سرعت اکران شوند تا فاصله زیادی میان نمایش آثار ایجاد نشود. یکی از راهکارهای خوبی که توسط حوزه هنری و عمار و برخی دیگر از نهادها به اجرا گذاشته

شده است، ایجاد سینماهای سیار است. این سینماهای سیار به مناطق محروم و جاهایی که منابع اقتصادی کافی برای ساخت سینما ندارند، امکان دسترسی به سینما را فراهم می‌کنند. به نظر من این اقدام می‌تواند گسترش یابد و به افزایش دیده شدن آثار و فرهنگ‌سازی در این مناطق کمک کند. سینماهای سیار به نظر من این قابلیت را دارند که افزایش پیدا کنند و باعث دیده شدن آثار در مناطق محروم و فرهنگ‌سازی در آن مناطق به صورت بهتری اتفاق بیفتد. می‌توان این را گسترش داد تا در کل کشور این آثار دیده شوند و سینماهای کلان‌شهرها و شهرستان‌ها به تکنولوژی‌ها و تجهیزات جدید مجهز شوند. از پرده سینما گرفته تا خود شکل و ظاهر سینما و پخش فیلم و صدا باید به‌روز شوند. در تهران، سینما استقلال که پیشرو در اکران فیلم‌ها بود، متأسفانه وضعیت مناسبی نداشت. هنگامی که ما با عوامل پروژه به سینما رفتیم تا در کنار مردم فیلم را ببینیم، سالن انتظار و ورودی بسیار نامناسب و در شأن مردم نبود. داخل سالن نیز نوری نبود که بتوانیم آخر سر از مردم تشکر کنیم و هنرمندان را به خوبی معرفی کنیم. همچنین، میکروفونی برای صحبت با مخاطبان وجود نداشت. این مسائل در شهر پایتخت، تهران و در میدان ولیعصر که یکی از نقاط مهم کشور است، واقعاً جای تأسف دارد. چه برسد به شهرستان‌های دیگر که ممکن است مشکلات بیشتری داشته باشند. من امیدوارم که این مشکلات با همت عالی مسئولین، به‌ویژه آقای وزیر و رئیس‌جمهور که دغدغه‌مند فرهنگ و هنر هستند و همچنین آقای عارف که جلسه‌ای تشکیل شد و قول و قرارهای گذاشته شد، و آقای فریب‌زاده، برطرف شوند و سینماهای کشور واقعاً به روز رسانی شوند. بچه‌ها برای تولید آثار سینمایی خیلی زحمت می‌کشند؛ روزها و ماه‌ها برای صداگذاری، فیلم‌برداری و صدابرداری وقت می‌گذارند. اما اگر سینماها از تجهیزات مناسب برخوردار نباشند، تمامی این زحمات به هدر می‌رود. به عنوان مثال، در جشنواره فجر امسال که در برج میلاد برگزار شد، کیفیت صدای سالن مناسب نبود و متأسفانه همه گروه‌ها از این نقص آسیب دیدند. دیالوگ‌ها نامفهوم بودند و با اینکه یک صحنه ممکن است ده بار تکرار شود، در نهایت به دلیل نقد تجهیزات ساده، تمامی تلاش‌ها از بین می‌رود و زحمات بچه‌ها هدر می‌رود. واقعاً من آرزو دارم که اتفاقاتی رقم بخورد که خستگی به تن بچه‌ها نماند. امیدوارم هرچه زودتر این اتفاق رخ دهد و ما سال‌ها بعد شاهد این مشکلات نباشیم.

جشنواره فیلم فجر از نگاه خبرنگاران

ارزیابی می کنید؟
۸- در گذشته آثار به سمت مدیوم سینما بوده است الان اما دو منظوره شده آیا شما آن را مثبت ارزیابی می کنید؟
۹- مولفه هایی که جشنواره فجر را می تواند به یک جشنواره استاندارد برساند کدام است
دوره طلایی جشنواره فیلم فجر و نقش رسانه ها

مجتبی اردشیری دبیر هنری خبرگزاری ایرنا که بیش از ۱۵ سال سابقه فعالیت در حوزه هنر دارد به برخی از سوالات پاسخ داد که می خوانید:
سینمای ایران در مسیر صنعتی شدن قرار دارد اما با چالش های زیادی روبرو است که نیاز به بررسی و رفع آن ها داریم. برخی از این چالش ها و راهکارهای پیشنهادی برای رسیدن به یک جشنواره استاندارد زیرساخت های سینمایی و لجستیکی در ایران هنوز به اندازه کافی قوی نیستند که بتوانند به جشنواره ها استانداردهای لازم را بخشند. برای برگزاری یک جشنواره استاندارد، نیاز به بهبود این زیرساخت ها داریم. سینمای دولتی و بخش خصوصی در ایران هنوز به اندازه کافی قدرتمند نیستند که بتوانند جشنواره هایی با استانداردهای بین المللی برگزار کنند. تقویت هر دو بخش می تواند به ارتقاء کیفیت جشنواره ها کمک کند. صنوف و انجمن های سینمایی در ایران استقلال کافی ندارند و این مسئله باعث کاهش کیفیت و حرفه ای گری در برگزاری جشنواره ها می شود. تولیدات سینمایی باید از یک تقویم منظم از زمان پیش تولید تا اکران پیروی کنند. نظم مهندسی در تولیدات سینمایی می تواند به برگزاری جشنواره های استاندارد کمک کند. جشنواره های فیلم نیاز به سیستم های صوتی و تصویری با

رسانه ها به عنوان یکی از ارکان اصلی جشنواره فیلم فجر نقش بسیار مهمی در اطلاع رسانی، پوشش خبری و نقد آثار دارند. با گسترش شبکه های اجتماعی و ابزارهای دیجیتال، رسانه ها توانسته اند ابعاد مختلف جشنواره را به شکل موثرتری پوشش دهند. این امر باعث افزایش دسترسی عمومی به اطلاعات، نظرات و نقدها شده است. رسانه ها علاوه بر پوشش خبری جشنواره، با برگزاری مصاحبه ها و ارائه گزارش های تخصصی، به تحلیل و بررسی عمقی آثار می پردازند. همچنین، حضور رسانه های مستقل و پایگاه های خبری در جشنواره، تنوع نگاه ها و دیدگاه ها را افزایش داده و به پویایی بیشتر جشنواره کمک می کند. در مجموع، رسانه ها با نقش اطلاع رسانی و تحلیلی خود، به ارتقاء سطح کیفی جشنواره فیلم فجر و ایجاد ارتباط بهتر میان هنرمندان و مخاطبان کمک می کنند. چهل و سومین جشنواره فیلم فجر هم برگزار شد و خبرنگاران در آن حضوری پررنگ داشتند از تعدادی از نمایندگان رسانه های مختلف سوالاتی پرسیدیم که هر کدام از آنها به برخی سوالات پاسخ دادند که با هم می خوانیم:

- ۱- اولین بار از چه سالی حضور در جشنواره فیلم فجر را تجربه کردند و تحلیلتان چیست از آن سال تاکنون آیا سیر تکاملی و پیشرفت داشتیم؟
- ۲- از نظر خبری کدام دوره از دوره های طلایی بوده است؟
- ۳- مهمترین رویداد یا اتفاق خوب در کدام دوره بوده است؟
- ۴- کدام یک از دوره ها فیلمهای جشنواره یونیک و منحصر بفرد بودند؟
- ۵- تجربه شخصی و خاطره ای دارید بگویید؟
- ۶- ارزیابی شما از این دوره از جشنواره فیلم فجر چیست؟
- ۷- چقدر اکنون جشنواره را به سمت سینمای معناگرا

کیفیت دارند. نبود این سیستم‌ها نشان‌دهنده عدم استاندارد بودن سینما است. تا زمانی که سینمای ایران در مسیر صنعتی شدن قرار نگیرد و مشکلات فوق حل نشوند، جشنواره‌های فیلم نیز به استانداردهای بین‌المللی نخواهند رسید. تجربه چهل و سه دوره آزمون و خطا نشان می‌دهد که برای رسیدن به یک جشنواره استاندارد، باید تغییرات اساسی در ساختار و مدیریت سینمای ایران ایجاد شود. یکی از چالش‌های بزرگ جشنواره فیلم فجر امسال تعیین دبیر جشنواره و تدوین سیاست‌ها بود. در دو دوره اخیر بیشتر شاهد فاصله‌گیری هنرمندان از مدیریت سینمایی کشور بوده‌ایم. این فاصله‌گیری به حدی بود که برخی هنرمندان برای تماشای فیلم‌های خودشان هم به سینما نمی‌آمدند، مردم نیز به سینما نمی‌رفتند، و در نشست‌ها حضور پیدا نمی‌کردند. حتی در شبکه‌های اجتماعی نیز مردم را تشویق نمی‌کردند از آثار حمایت کنند. بزرگترین رسالت این جشنواره ایجاد آشتی ولو نصفه میان هنرمندان و مردم بود که در این زمینه به یک موفقیت نسبی و کژدار و مریض دست یافت. بازیگران شاخص، تهیه‌کنندگان و عوامل اصلی پروژه‌ها در جشنواره حاضر بودند و حتی بازیگرانی که فیلمی در جشنواره نداشتند، در سینماهای برج میلاد حضور پیدا کردند. این رسالت مهم به خوبی توسط جشنواره انجام شد. با این حال، مشکلات دیگری وجود دارد یعنی همچنان درگیر آزمون و خطا هستیم و مهندسی و نظم قالب بر جشنواره را نداریم. کارها در دقیقه ۹۰ انجام می‌شوند و تولیدات جشنواره امسال به لحاظ محتوایی شایستگی حضور در این دوره از جشنواره را نداشتند. امسال ۳۷ فیلم در بخش مسابقه و حدود ۱۰ فیلم در بخش ویژه نمایش داده شدند. این تعداد فیلم علاوه بر اینکه فشار خاصی بر اهالی رسانه ایجاد می‌کند، تراز جشنواره را نیز خدشه‌دار می‌کند. بسیاری از این فیلم‌ها به لحاظ کیفیت به سطح و اندازه جشنواره نیستند. در بخش ویژه قرار بود فیلم‌هایی نمایش داده شوند که در سال‌های گذشته به دلایل مختلف نتوانسته بودند اکران شوند. اما برخی از این فیلم‌ها تله فیلم بودند و واجد شرایط حضور در جشنواره هم نبودند. آثار مهم‌تری که مشکلات ممیزی داشتند و اکران نشده بودند، نادیده گرفته شدند. در مجموع، جشنواره فیلم فجر امسال با چالش‌های بزرگی روبرو بود اما توانست در زمینه آشتی هنرمندان و مردم به موفقیت نسبی دست یابد. با این حال، هنوز نیاز به بهبودهای زیادی در زمینه مهندسی و نظم جشنواره و انتخاب فیلم‌های با کیفیت داریم. در سال‌های اخیر، به

واسطه گسترش شبکه‌های اجتماعی و ابزارهای دیجیتال، جشنواره فیلم فجر توانسته ابعاد مختلف خود را بهتر پوشش دهد. این ابزارها شامل پوشش صوتی، تصویری، مکتوب و آنلاین هستند که طبیعتاً در دوره‌های قبلی، به ویژه در دهه‌های گذشته، به این صورت وجود نداشتند و خبررسانی به شکل مکتوب و کندتری صورت می‌گرفت. در جشنواره‌های اخیر، طیف‌های مختلف سیاسی، اجتماعی و فرهنگی حضور داشتند و بسیاری از رسانه‌ها، از جمله رسانه‌های مستقل و پایگاه‌های خبری، غرفه‌هایی در جشنواره داشتند. این تنوع باعث شده تا ما شاهد نگاه‌های مختلف در حوزه‌های مصاحبه، نقد و گزارش باشیم. سال به سال، جشنواره فیلم فجر از نظر پویایی و تنوع دیدگاه‌ها تجربه جدیدی را از سر می‌گذراند و این می‌تواند یکی از مزایای مهم جشنواره باشد. البته این پویایی یک وجه رقابتی نیز با خود جشنواره برقرار می‌کند، به این معنا که رسانه‌ها باید تلاش کنند تا در زمینه خبری عقب نمانند و همیشه به‌روز باشند.

دوره‌های گذشته هیات انتخاب سختگیرتر بودند

آرش فهیم فرزند محمد تقی فهیم منتقد سینما است آرش تقریباً ۲۰ سالی است که در حوزه سینما فعال است و در روزنامه کیهان قلم می‌زند؛ او هم به سوالات ما پاسخ گفت که با هم می‌خوانیم:

۱- اولین بار سال ۱۳۸۳ و در بیست و سومین دوره جشنواره فیلم فجر به عنوان خبرنگار، در این رویداد حضور یافتم. در این ۲۰ سال که هر دوره در جشنواره فیلم فجر حاضر شدم و در هر دوره، اکثر آثار را دیدم، این جشنواره دچار فراز و نشیب‌ها زیادی بوده است. اما به طور کلی، وقتی مقایسه می‌کنم، تعداد آثار خوب و تأثیرگذار رو به کاهش بوده و آثار بنجل و ضعیف نسبت به ۱۰-۱۵ سال قبل افزایش یافته است. این تفاوت، با مقایسه جشنواره‌هایی که اواخر دهه ۸۰ برگزار می‌شدند پررنگ‌تر است. فکر می‌کنم که در آن دوران، با اینکه تعداد فیلم‌های تولیدی در سینمای ما نسبت به یک دهه اخیر کمتر بود اما تعداد فیلم‌های باکیفیتی که وارد جشنواره می‌شدند بیش از امروز بود. به نظرم در آن دوران علاوه بر برتری کمی آثار خوب و باکیفیت، هیات انتخاب سختگیرتر بودند و هر فیلمی امکان ورود به بخش مسابقه جشنواره را نداشت.

۲- دوره بیست و هفتم که در سال ۱۳۸۷ برگزار شد، یکی از دورانی بود که هم متن جشنواره با

پرکارترین دوره کاری من که اتفاقاً با یکی از ادوار خوب و پربار جشنواره فجر همزمان شده بود، دوره بیست و پنجم بود.

۶- سینمای ایران در مسیر پوست اندازی و تغییر نسل است؛

جشنواره فیلم فجر نیز در سه، چهار دوره اخیرش در همین جهت بیشتر بازنمود از فعالیت و تولیدات فیلمسازان نوظهور و جوان است. چهل و سومین جشنواره فیلم فجر نیز بر همین منوال، عرضه کننده استعدادهای جدید بود و اغلب آثار امیدبخش و خلاق و قوی، به کارگردان های نسل جدید سینمای ایران تعلق دارند. هر چند که نماینده نسل اول سینمای بعد از انقلاب یعنی ابراهیم حاتمی کیا هم با فیلم «موسی کلیم الله» خوش درخشید و با این فیلم یک دستاورد جدید را برای سینمای ایران به ارمغان آورد. در کنار فیلم های خوب و نسبتاً خوب اما متأسفانه تعداد آثار ناامیدکننده و ضعیف هم در این دوره جشنواره فیلم فجر زیاد بود. جای سوال است که چه اصراری بر برگزاری بخش مسابقه با ۳۳ فیلم وجود داشت؟ به نظرم با محدود کردن بخش مسابقه و سختگیری بیشتر در ورود آثار به بخش مسابقه، هم جشنواره، باطراوت و چابک تر به نظر می رسد و هم فیلمسازان انگیزه بیشتری برای ساخت آثار قوی پیدا می کنند. ۸- حداقل در دوره اخیر، یکی از دلایل چنین مسئله ای این است که دبیرخانه جشنواره به فراخوان پایبند نبود. یعنی طبق فراخوان، فقط آثاری که نسخه سینمایی دارند می توانند به بخش مسابقه راه پیدا کنند، اما مشاهده شد که آثار ویدئویی هم به بخش مسابقه راه یافتند! متأسفانه به خاطر عدم سختگیری در ورود آثار، بسیاری از فیلمسازها در رعایت استانداردهای سینمایی در آثارشان تعهدی ندارند. در نتیجه خیلی از فیلم ها قالب تلویزیونی دارند و با مدیوم سینما فاصله دارند. ۹- مطابق اصول یک جشنواره استاندارد، بخش مسابقه جشنواره فجر باید شامل ۲۰ تا ۲۲ فیلم باشد و در نتیجه باید مانع ورود آثاری به بخش مسابقه جشنواره شد که همه مخاطبان بر ضعیف بودن آنها اتفاق نظر دارند. من معتقدم که می توان بخش مسابقه جشنواره فیلم فجر را در برخی ادوار با توجه به کاهش آثار خوب و نسبتاً خوب به ۱۴، ۱۵ فیلم و حتی ۱۰، ۱۲ فیلم هم کاهش داد. می توان سایر فیلم ها را در بخش های فرعی مثل نگاه نو، آثار ویدئویی، خارج از مسابقه و ... نمایش داد.

فیلم های خاص و فیلمسازان مطرح سنگین بود و هم حواشی خاصی جریان داشت. در آن دوره، فیلم «درباره الی» به عنوان یکی از بهترین فیلم های اصغر فرهادی حضور داشت و قبل از حضور در جشنواره به خاطر حضور گلشیفته فراهانی با حاشیه هایی هم روبرو بود که ماجراهای این فیلم و حواشی اش یک خط خبری مهم در جشنواره آن سال بود. از طرفی بهرام بیضایی به دلیل ساخت فیلم «وقتی همه خوابیم» با نگاهی انتقادی به سینما، با حملات زیادی از سوی طیفی از منتقدان و سینماگرها مواجه شد. اتفاقاً همان سال تهمینه ملانی هم با «سوپر استار» بخشی از پشت صحنه سینما را هدف نقد قرار داده بود که آن فیلم هم خبرساز بود. واروژ کریم مسیحی هم با فیلم «تردید» که دومین فیلمش بود در جشنواره بیست و هفتم حضور داشت و این خودش یک اتفاق بود. همچنین فیلم «زادبوم» ساخته ابوالحسن داوودی هم در آن جشنواره حضور داشت و حاشیه ساز شد؛ فیلمی که حدود یک دهه از اکران بازماند. در جشنواره فجر سال ۸۷ فیلم های بحث برانگیز دیگر مثل «بی پولی» حمید نعمت الله، «پستچی سه بار در نمی زند» حسن فتحی، «عیار ۱۴» پرویز شهبازی و ... هم حضور داشتند. از نکات مهم درباره بیست و هفتمین جشنواره فیلم فجر حضور پررنگ فیلمسازان زن بود. تهمینه میلانی (با سوپر استار)، انسیه شاه حسینی (با فیلم پناستی)، پوران درخشنده (به عنوان تهیه کننده فیلم «بیست») و ... در آن جشنواره حضور داشتند. به طور کلی، بیست و هفتمین جشنواره فیلم فجر دوره طلایی و کم نظیری در تاریخ ادوار جشنواره فجر محسوب می شود.

۵- یکی از خاطره آمیزترین دوره های جشنواره فجر برای من دوره بیست و پنجم جشنواره فیلم فجر بود که سال ۱۳۸۵ برگزار شد. در آن دوره جشنواره فجر، روزنامه کیهان هر روز صفحه ویژه جشنواره داشت و من تقریباً هر روز سه نقد فیلم برای این صفحه می نوشتم؛ یک نقد با نام خودم و دو نقد دیگر با اسامی مستعار منتشر می شد. طوری که تقریباً زمان استراحت بسیار کمی داشتم، اما از پویایی و شکوفایی خودم و این حضور فعال در جشنواره فجر لذت می بردم. با اینکه جوان و تازه کار بودم اما این نقدها بازتاب های زیادی داشتند. مثلاً به یاد دارم که در آن دوره، حسین معزز نیما - که جایش این سال ها در جشنواره فجر خالی است - یک ویژه نامه منتشر می کرد و ستونی از آن را به بازتاب نقدهای روزنامه ها و خبرگزاری ها اختصاص می داد و خلاصه ای از برخی نقدها من هم در آن ستون منتشر می شد درواقع

افشار به تماشای آثار کارگردانان فیلم اولی و همچنین پیشکسوتان نشست. با او به این بهانه به گفتگو نشستیم که می‌خوانید:

۱- از سال ۶۷ برای دیدن فیلمها در نمایش مردمی جشنواره حضور داشتم و از سال ۷۱ به عنوان روزنامه‌نگار در اولین دوره سینمای رسانه‌ها این رویداد را دنبال کرده‌ام. جشنواره فراز و فرودهای مختلفی در ادوار گذشته و امروز پشت سر گذاشته و نمی‌شود درباره سیر تکاملی یا رو به رشد آن سخن قطعی گفت. به عنوان مثال، دوره هفتم تا دهم جشنواره یک مسیر رو به اوج داشت که در ابتدای دهه هفتاد تا سال ۷۵ این روند نزولی شد و باز از سال ۷۶ تا سال ۸۳ روند رو به رشد بود و بعد شکل ماجرا دستخوش تغییرات سلیقه‌ای شد. اساساً بخشی از اعتبار جشنواره به کیفیت آثار (مدیریت سینما) برمیگردد و بخشی به اجرا و در این مسیر، تغییرات مداوم دبیران جشنواره نیز در کنار تغییر دولتها و سیاستهای فرهنگی بارها به اعتبار جشنواره ضربه زده است.

۲- دوره‌های هفتم و هشتم و نهم، ادوار شانزدهم تا بیست و دوم، دوره سی و چهارم تا سی و هشتم از ادوار جذاب این رویداد بوده است.

۳- در دوره هشتم، اهدای سیم‌رغ به خسرو شکیبایی برای هامون اتفاق خاطره‌انگیزی است. همچنین دوره نهم و پیروزی مطلق فیلم «پرده آخر»

۴- دوره سی و هفتم بیشتر فیلمها متوسط رو به خوب بودند با چند فیلم منحصربه‌فرد مثل سرخپوست و مسخره باز.

۶- نسبت به ادوار جشنواره از سال ۹۹ به بعد، از نظر کیفیت آثار دوره قابل قبولی بود اما نبود فیلمهای بخش ویژه در رقابت اصلی، از اعتبار آن به شدت کاست.

۷- به نظر میرسد با تغییر دولت و استقرار مدیران فرهنگی جدید، تلاشهایی برای تولید و اکران آثار تفکربرانگیز صورت گرفته اما باید منتظر ماند و دید آیا مجال اجرای چنین ایده‌ای وجود دارد یا خیر.

۸- اگر خودسانسوری و نظارت مانع خلاقیت در تولید آثار سینمایی نشود، هنرمندان ما از مدیوم سینما دور نمیشوند.

هر چه مدیریت تلویزیونی بر سینما حاکم باشد و کار با سفارش پیش برود و نه جوشش از ذهن و دل هنرمندان، جشنواره و آثار سینمایی از مدیوم سینما به عنوان هنر صنعت پیچیده و اثرگذار دورتر می‌شوند و به ابتذال نزدیکتر. شرایطی که در آن به دلیل تولید انبوه تهیه‌کننده و کارگردان غیرمتخصص سفارشی‌ساز، هدر رفتن سرمایه بیت‌المال حرف اول را می‌زند.

به نظرم دبیر جشنواره فجر باید قدرت «نه» گفتن داشته باشد و با فیلم‌های ضعیف و دور از شأن جشنواره فجر، جدی برخورد شود. نکته مهم دیگر این است که جشنواره فیلم فجر فاقد یک راهبرد یا چشم‌انداز معین و ثابت است. در نتیجه با تغییر دولت‌ها و دبیرها، این رویداد به طور دائم دستخوش تغییر در شیوه برگزاری است. باید مطابق با یک سند بالادستی و فرادولتی، یک نقشه راه و سند چشم‌انداز مشخص و یک دبیرخانه و دبیر ثابت برای جشنواره تعیین کرد. همچنین من معتقدم که جشنواره فیلم فجر باید به یک جشنواره منطقه‌ای و بین‌المللی تبدیل شود. یعنی بخش مسابقه جشنواره فجر باید ترکیبی از فیلم‌های ایرانی و آثار غیرایرانی اما در چارچوب سیاست‌های فرهنگی و راهبردی ایران باشد. مثل همان وضعیتی که سایر جشنواره‌های مطرح و جریان‌ساز در جهان دارند؛ جشنواره‌هایی مثل کن، برلین، ونیز و ... فقط به سینمای کشور خودشان محدود نیستند بلکه در چارچوب سیاست‌های خاصی، مجموعه‌ای از آثار کشورهای مختلف در این جشنواره‌ها با هم رقابت می‌کنند. اما با وضعیت فعلی، جشنواره فیلم فجر گویی از لحاظ بین‌المللی خلع سلاح شده است و نمی‌تواند در عرصه‌های منطقه‌ای و جهانی، جریان‌ساز باشد.

دور شدن جشنواره و سینما از سیاست

علی افشار، روزنامه‌نگار و دبیر بخش سینمایی بسیاری از خبرگزاری‌ها از جمله فارس، بیش از ۲۵ سال است که با قلم شیوا و روان خود به توصیف و تحلیل آثار هنری پرداخته است. وی در این سالها مسئولیتهای مختلفی را بر عهده داشته و در جشنواره‌های فیلم فجر نیز با انتشار بولتن‌ها در کنار دست‌اندرکاران این امر فعالیت کرده است. او این روزها مدیریت روابط عمومی خانه هنرمندان را نیز بر عهده دارد و سالهاست که به عنوان منتقد سینما فعالیت می‌کند. در چهل و سومین جشنواره فیلم فجر،

۹- توجه به متخصصان در اجرای جشنواره، ایجاد دبیرخانه ثابت، دوری از رانت و رانت بازی، داوری تخصصی به جای داوری سهمیه ای و در کل، دور شدن جشنواره و سینما از سیاست.

سوژه ها خوب بودند، اما خوب پرداخت نشدند

اللهه سادات مصطفوی گوینده رادیو، گزارشگر و برنامه ریز تلویزیون شبکه ۲ است او در ایام جشنواره فیلم فجر فیلمهایی را دید که به گفته خودش فیلمهایی مورد قبول بودند که در مسابقه حضور نداشتند به بهانه جشنواره فیلم فجر با او به گفتگو نشستیم که با هم میخوانیم:

۱- نمی شود گفت که گسستگی کامل شده است. بیشتر می توان گفت که تکامل هنوز نهایی نشده و هنوز ضعف هایی دارد. این یعنی تکامل به مانند پازلی است که هنوز تکمیل نشده و قطعاتی از آن نیمه کاره باقی مانده اند.

۳- سال های گذشته، سوژه های تکراری و سیاه زیاد بود. تقریباً ۵-۶ سال است که سوژه هایی مثل سوژه های شهدا که من هم خیلی دوستشان دارم، بیشتر از گذشته شده است. اما ایراد بزرگی که دارد این است که تکراری است و بیشتر جنگ و توپ و تانک است. مثلاً سوژه امسال شهید علی هاشمی بود. اسفند و توپ و تانک و اشک حور که ثابت بود در مورد یک شهید بود. فیلمی که پرداخته بود به توپ و تانک و درست هم به آن پرداخته بود. منظوری این است که می توانستند یک فیلم بسازند به جای این همه هزینه و به هر دو بپردازند.

۷- تقریباً سوژه ها مطرح شده بودند، اما به درستی به آنها پرداخته نشده بود. سوژه ها خوب بودند و معناگری در فیلم ها وجود داشت، ولی به طور کامل و اصولی به آنها پرداخته نشده بود. البته این

نگاه من است؛ شاید دیگران این گونه نبوده اند، ولی من این طور برداشت کردم.

۸- از نگاه مردم عادی، ما به واسطه شغلمان به نوعی هنرمند محسوب می شویم. این جا هستیم برای پوشش خبری و دیدن فیلم ها، ولی مردم عادی دوست دارند این فیلم ها را ببینند. اما گاهی نمی توانند به سینما بروند. الان وقتی قرار است فیلم ها اکران شود، سینما نمی توانند بروند ولی از طریق تلویزیون ببینند. مثلاً من خانواده هایی را می شناسم که پدر و مادر بالای ۶۰ سال هستند و خیلی دوست دارند فیلم «موسی» را ببینند، اما نمی توانند به سینما بروند. مایلند مثل فیلم «مختار» این فیلم را در تلویزیون ببینند و پیگیر باشند. خیلی مخاطب این شکلی داریم و به نظرم این ایده خوبی است فیلم توقیف شده ای به نام «پیر پسر» را خیلی دوست داشتم. به نظرم به درستی به آن موضوع پرداخته شده بود و همان موضوع، هرچند کمتر در جامعه اتفاق می افتد، ولی وجود دارد. فیلم های توقیف شده و ممیزی اصلاً وارد جویز نمی شوند. به غیر از این، فکر می کنم «زیبا صدایم کن»، «رها»، و «بچه مردم» فیلم های خوبی بودند. «پیشمرگ» هم از فیلم هایی بود که دوست داشتم چندین نشست که من شرکت کردم، معمولاً چند نشریه و چند خبرگزاری سوال های تکراری می پرسند. در واقع، سواد کسی که سوال می پرسد بیشتر به تهیه کننده و کارگردان القا می شود. به نظرم برخی سال های بسیار بهتر و پرمعنا تر بودند و پاسخ های بهتری دریافت می شد. این نگاه من است، چون هفت یا هشت نشست شرکت کردم. شخصی که گوینده است یا دوبلور و کارهای صدای پیشگی انجام می دهد، حتی اگر در این مدل فیلم ها صدای پیشگی کرده باشد و مطرح نباشد، نمی تواند تاثیر خاصی داشته باشد. مثلاً انیمیشنی که داشتیم بالغ بر ۱۰۰ گوینده داشت و بسیار زیبا بود. مانند فیلم دوئل انیمیشن پسر دلفینی، اما به چند صدای محدود بسنده کردند. اسم یک خانم که بازیگر هستند، فقط به چشم می آمد. یا یک آقا که گوینده شبکه دو بودند، در صورتی که کارشان خیلی معمولی بود. اما صدای پیشگی اصلی که بیشتر هم جوان بودند، چقدر زیبا اجرا کرده بودند و چقدر خوب از پس کار برآمده بودند. در تیتراژ اسمی از این دوستان نیامد و این موضوع بسیار بد است که چنین کم رنگ است. به نظرم این یک ایراد بزرگ است و اصناف هیچ کمکی به گویندگان نکرده اند.

خاتی از دریچه نقد

فتحی، مستندساز و تهیه کننده

didarino.magazine@gmail.com

فیلم خاتی را صرفاً می‌شود نقد و بررسی کرد، تحلیل مهمی ندارد. ضعف‌های عمده‌ای دارد اما یک استاندارد مهم که در سینما و مخصوصاً در آثار نمایشی تلویزیونی (در این گونه) کمتر رعایت و یا توجه نمی‌شده را به شکل مناسب و اندازه رعایت کرده و آن شخصیت‌سازی (تیپ) در گریم و خصوصاً انتخاب و توجه به چهره بازیگران است. این به معنای شخصیت پردازی نیست و همه افرا در این فیلم صرفاً تیپ هستند اما: اغلب بازیگران این فیلم به درستی انتخاب شده اند.

(البته در ادامه خواهم نوشت که مشکل بزرگی وجود دارد) در سینما و خصوصاً فیلمها، زیبایی جایگاه مهمی دارد. بازیگرها در فیلم خاتی در هر نقشی که هستند زیبایی‌بند. سعید آقاخانی در جایگاه یک مرد ایللیاتی و میانسال اولاً چهره در خور نقش دارد و دوماً در همان تیپ، زیباست. زیبا دیالوگ می‌گوید.

زیبا پایش معیوب است و اکت‌هایش نیز به موقع و به طبع زیباست (البته این به معنای بازی خوب نیست، صرف انتخاب، چهره پردازی و میزانشن خوب در مقابل دوربین است) خاتی (سارا بهرامی) زنی که از ایل کناره گرفته و در کوهستان با حداقل امکانات زندگی می‌کند، زنی زیبا رو است و چهره زمخت و چرک و چیل متداول شده گونه‌های مشابه را ندارد.

بیننده با دیدن کلوزآپ‌های وی و همچنان لباس و گریم و نحوه گویشش مشکلی نداشته و بدون اغماض به جهت همان زیبایی، ایللیاتی شدنش را می‌پذیرد. البته به معنای کلک خوردنش نیست، به جهت اینکه فیلم جذاب و مهم شروع می‌شود نداشتن لهجه و بازیگرهای شهری فیلم را می‌پذیرد. همچنین آناهیتا افشار و فرید سجادی حسینی که بزرگ ایل است؛ البته استاد سجادی با توجه به گریم خوب در این فیلم بازی خوبی ندارد و یک تیپ دستمالی شده را بد اجرا میکند.

علی عامل هاشمی همانند تمام بازی‌های دیگرش، فقط شیرین است. فیلم با قوت شروع

می‌شود، ماجرای آتش سوزی جنگل‌ها و درختان است و بحران آن منطقه. سپس در زمان مناسب وارد داستان اصلی می‌شود. از قصه فیلمنامه زیاد نمی‌نویسم اما: فیلم بجز ۲۰ دقیقه اول دچار بحران تکرار می‌شود و دیگر تا پایان با توجه با ضعف شدید کارگردانی و انتقال مطلب فقط بیننده را می‌آزارد. تقریباً تمامی افراد ایل و روستا و ریش سفید منطقه می‌خواهند که خاتی (زن مورد نظر) سیاه چادر (خانه زاغه طوری خود) در حاشیه منطقه را رها کرده و به داخل ایل برگردد و دست از نگهداری حیوانات وحشی بکشد چرا که خرسی پیدا شده که وی نگهداری می‌کرده و همسرش را هم همان خرس کشته و کلی خسارت بجا گذاشته.

خب: اینکه خاتی ول کن بیا پایین چند بار باید تکرار شود؟ آیا بیننده‌ها مشکل شنوایی یا دیداری دارند؟ منگ هستند؟!... چند بار باید این جریان تکرار شود؟ چند بار باید به بیننده گوشزد شود که شوهر خاتی را خرس مورد نظر کشته؟! چند بار باید تکرار شود که (آناهیتا افشار- همسر آقاخانی) آبستن، پا به ماه، حامله است؟! !!! نه نابیناییم و نه ناشنوا.

دلیل تمام تکرارهای مکرر نداشتن ایده در جزئیات است و عدم توانایی نویسنده در بسط و گسترش طرح و فیلمنامه و همچنین لکنت کارگردان در روایت همان ایده نصفه‌نقله شده. فیلم صرفاً می‌خواهد تبدیل به فیلم بلند شود. البته که ایده اولیه قابلیت بست و گسترش دارد اما هم نویسنده و هم کارگردان ناتوانند. بحث من ریتم کند نیست، یا کشدار شدن نیست بحث من استند یا استاب کامل است، قصه با شروع ماجرای خرس اصلی متوقف می‌شود. فیلم کلاً گیر کرده و حرکت نمی‌کند و از طرف دیگر بیننده متوجه می‌شود که پایان چه خواهد شد. ولی بر خلاف حرکت تماشاگر فیلم پیش نمی‌رود که تمام شود. فیلم دقیقاً عین ترافیک است.

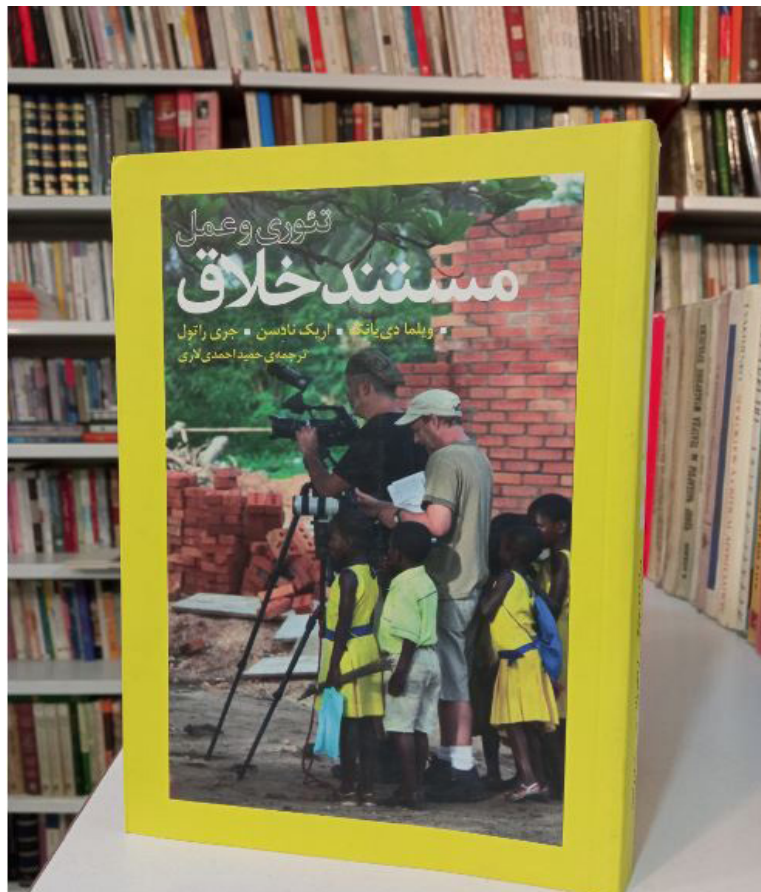
انگار همه پشت یک ترافیک سنگینند، می‌دانند که بالاخره از ترافیک عبور می‌کنند ولی کلافه و زجر آور تحمل می‌کنند. در فیلم خاتی هم همین اتفاق می‌افتد، بیننده صرفاً در حال تحمل است که فیلم حرکت کند و تمام شود و بالاخره بدون هیچ خلاقیتی فیلم تمام می‌شود و با رفتن خاتی از منطقه همه خلاص می‌شویم.

مهم اینکه چون فیلم در طبیعت ساخته شده حتی از ظرفیت و زیبایی طبیعت استفاده نشده که بیننده حداقل طبیعت و لوکیشن ببیند (بجز

با توجه به اینکه فیلم نخواهد فروخت کستینگ و عوامل گران استفاده کرده است. دغدغه محیط زیستی فیلم هم بنا به همان مشکل عدم حرکت فیلمنامه و عدم استفاده از فضا و محل رخداد قصه نمودی ندارد. حال چه بنویسم که اصلا جغرافیای فیلم هم در حد گفتارهاست و چند تا شلوار دبیت مردانه. شروع فیلم و حتی چند سکانس اول بیننده را ذوق زده میکند که چه فیلم جذابی خواهد دید، اما با شروع درام اصلی، فیلم (به اصطلاح) ساطور می شود.

سکانس دریاچه که متاسفانه در آن هم هیچ اتفاقی رخ نمی دهد. فیلم خاتی چند چهره زیبای ایلپاتی دارد همین. این نکته خوبی است که چهره افرادمان در فیلم حداقل زیبا و قابل تحمل باشد مشکل دیگر فیلم این است که چند نفر اول بازیگر این فیلم اولتا آنجا که می دانم دستمزدهای بالایی دارند که در این فیلمی که مطمئنا فروشی نخواهد داشت، هیچ توجیهی ندارد و دوما، چرا از ظرفیت بازیگران تازه کار و تشنه سینما و حتی بازیگران همان منطقه خصوصا بختیاری و بومی استفاده نکرده؟

معرفی کتاب تئوری و عمل مستند خلاق

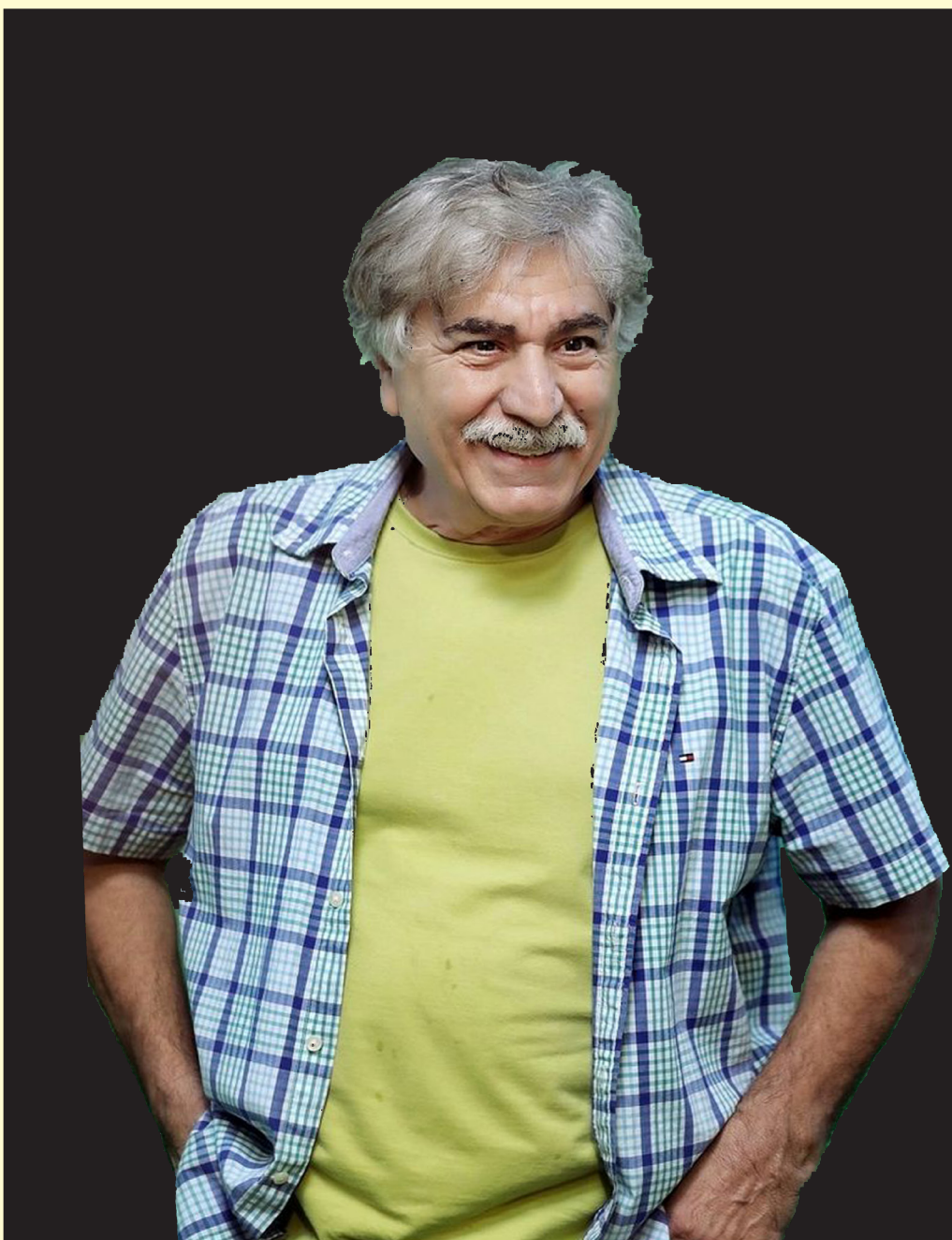

«دی یانگ، ناد سن و جری راتول ترجمه خوب حمید احمدی لاری از جمله کتاب های خوب و متفاوت است. این کتاب بعد از تعریف مستند و خلاقیت به منابع خلاق و مستند، قواعد سینمای مستند و روش های مصاحبه می پردازد. یکی از فصل های مفید کتاب نگاهی کلی به تاریخ سینمای مستند است. خواندن این کتاب برای تهیه کنندگان و کارگردانان مخصوصا در حوزه مستند توصیه می شود.

دنیای سینما با فیلم مستند آغاز شد؛ از این رو این گونه از فیلم را می توان سر آغاز سینما، تعریف کرد؛ با بسط سینما در ژانرهای مختلف مستند هم دارای زیر گونه های مختلف و متنوعی شد؛ یکی از مولفه های مهم در ساخت و تولید مستند از فرم تا محتوی، خلاقیت است که موجب تاثیر گذاری شگرفی بر مخاطب می شود؛ در این حوزه محتوی زیادی تولید شده که کتاب «مستند خلاق تئوری و عمل» به نویسندگی

سیروس میمنت در گفتگو با دیداری نو:
یک فیلم خوب، باید بر اساس نیاز جامعه ساخته شود

سیروس میمنت بازیگر سینما و تلویزیون که در اغلب مجموعه‌های طنز خاطرانگیز مانند «متهم گریخت»، «خانه به دوش»، «سه دونگ، سه دونگ» و «پنچری» به ایفای نقش پرداخته است، امسال در جشنواره فیلم فجر با فیلم سینمایی شاه نقش به کارگردانی شاهد احمدلو حضور دارد به جشنواره فیلم فجر با او به گفتگو نشسته ایم که می‌خوانید

ارزیابی شما از این دوره از جشنواره فیلم فجر چیست؟

جشنواره فیلم‌ها همه متأسفانه استانداردهای واقعی را ندارند. انتظار ما این است که هر سال بهتر شود، چیزی افزوده و کیفیت بالاتر برود و اتفاقاتی خوب‌تر بیفتد. امسال فقط یکی دو تا اتفاق خوب افتاد؛ یکی این که فیلم اولی‌ها و دومی‌ها را از هم جدا نکردند که این خیلی خوب است، چون همه کارگردان‌ها فیلم‌ساز هستند. دیگری هم اضافه شدن اکران مردمی بود که بسیار خوب است. ولی جای خیلی چیزها

امسال یکی دو تا اتفاق خوب افتاد؛ یکی این که فیلم اولی‌ها و دومی‌ها را از هم جدا نکردند که این خیلی خوب است، چون همه کارگردان‌ها فیلم‌ساز هستند. دیگری هم اضافه شدن اکران مردمی بود که بسیار خوب است

باشد که مردم با آن‌ها درگیر هستند؛ موضوعات بسیار خوبی داریم که مردم با آن‌ها زندگی می‌کنند و باید موضوع فیلم‌ها قرار بگیرند.

چه قدر اکنون جشنواره را به سمت سینمای معناگرا ارزیابی می‌کنید؟
قبلاً فیلم‌های بهتری ساخته می‌شد و جذابیت بیشتری داشت. الان فیلم خوب هست، ولی کیفیت آن‌ها پایین آمده است. مثلاً چند فیلم جنگی دیدم که واقعیت جنگ را نشان نمی‌دادند. موضوعاتی که باید به آن‌ها پرداخته شود، بسیار هستند. مثلاً فیلمی که مربوط به ازدواج افغان‌ها بود، در زمان کنونی ما هزاران دغدغه داریم که هر کدام می‌تواند موضوعی برای فیلم‌ها باشد و این دغدغه‌ها به درستی پرداخته نمی‌شوند. این همه تلاش و زحمت باید برای موضوعات مهم‌تر صرف شود.

در گذشته آثار صرفاً در مديوم سينما بوده است، الان اما دو منظوره شده آیا شما آن را مثبت ارزیابی می‌کنید؟

نظر خاصی ندارم وقتی که چیزی سر جایش نباشد، چه دو منظوره چه چند منظوره، سر جایش نیست. مثلاً کار آقای فرجی برای جشنواره مناسب است و کار آقای صدراعظمی هم خوب است، ولی این زمینه‌ها سلیقه‌ای هستند و می‌تواند هر چیزی باشد. متأسفانه جشنواره‌های فیلم‌ها استانداردهای واقعی را ندارند. انتظار ما این است که سال به سال بهتر شود، چیزی افزوده و کیفیت بالاتر برود و اتفاقاتی خوب‌تر بیفتد. جای خیلی چیزها خالی است. مثلاً کسانی که در گذشته کار فیلم کردند و در سینما فعالیت داشتند، الان

در زمان کنونی ما هزاران دغدغه داریم که هر کدام می‌تواند موضوعی برای فیلم‌ها باشد و این دغدغه‌ها به درستی پرداخته نمی‌شوند. این همه تلاش و زحمت باید برای موضوعات مهم‌تر صرف شود

یادی ازشان نمی‌شود. همه باید به جشنواره دعوت شوند تا هم آن‌ها خوشحال شوند و هم ما که به عشق آن‌ها وارد سینما شدیم. ببینیم تقدیری از آن‌ها شده و خوشحال شوند که از یاد نرفته‌اند. این اتفاق در همه جای دنیا در جشنواره‌ها می‌افتد و کسانی که قبلاً در این رشته فعالیت داشتند، اعم از تهیه‌کننده‌ها، کارگردان‌ها و تنها بازیگران دعوت می‌شوند تا حضور فیزیکی داشته باشند و نه فقط نامشان برده شود. همچنین، کیفیت فیلم‌ها باید آنچه باشد که در اجتماع ما وجود دارد و مردم با آن درگیر هستند؛ موضوعات بسیار خوبی داریم که مردم با آن‌ها زندگی می‌کنند و باید موضوع فیلم‌ها قرار بگیرند.

مولفه‌هایی که جشنواره فجر را می‌تواند به یک جشنواره استاندارد برساند کدام است؟

کار فرهنگی یعنی تأثیرگذاری فراوان و می‌تواند تأثیر بگذارد. یک فیلم خوب باید براساس نیاز جامعه و در بخش‌های مختلف با سلیقه‌های مختلف ساخته شود. اولین چیزی که برای یک فیلم خوب لازم است، یک فیلمنامه خوب با موضوعی جذاب است که خوب پرداخته شده باشد. الان کمتر این چیزها را می‌بینیم.

کانون تهیه کنندگان مناسب‌ترین گزینه برای برگزاری جشنواره دیدار است

در سال‌های اخیر، جشنواره‌ها به عنوان بستر مهمی برای نمایش و ارزیابی آثار هنری و فرهنگی شناخته شده‌اند. جشنواره دیدار یکی از این رویدادهای ویژه است که به نمایش خانگی و تولیدات مرتبط با آن اختصاص دارد. این جشنواره با هدف تشویق تولیدکنندگان به ارائه آثار با کیفیت، بهبود ذائقه عمومی و ایجاد فضای رقابتی سالم برگزار می‌شود. برگزاری این جشنواره‌ها می‌تواند نقش مهمی در جهت‌دهی به محتوا و کیفیت آثار داشته باشد. با ترکیب متخصصان، صاحب‌نظران و کارشناسان مسائل اجتماعی در هیئت داوران، جشنواره دیدار تلاش می‌کند تا به تمامی ابعاد هنری و فرهنگی بپردازد و ارزش‌های اجتماعی را ترویج کند. با توجه به رشد فزاینده نمایش خانگی در سطح جهان و ایران، جشنواره دیدار می‌تواند به عنوان یک نقطه عطف برای تولیدکنندگان، مخاطبان و حتی سیاست‌گذاران فرهنگی عمل کند. اگر موانع حقوقی و تنظیم‌گری موجود در این حوزه برطرف شود، این جشنواره می‌تواند تاثیرگذاری بیشتری داشته باشد و به ارتقای سطح تولیدات نمایش خانگی کمک کند. سید محمد مهدی طباطبایی نژاد به عنوان تهیه‌کننده ارشد سیمای جمهوری اسلامی ایران، ساخت برنامه‌ها و مجموعه‌های متعددی را بر عهده داشته است از سوابق اجرایی او می‌توان به مدیر گروه فرهنگ، تاریخ و هنر شبکه اول سیما، مدیر طرح و برنامه شبکه اول سیما، مدیر هفتمین تا دوازدهمین دوره جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت و مدیرعاملی مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی (از ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸) اشاره کرد او همچنین در حال حاضر نماینده وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در ساترا است با او به بهانه جشنواره دیدار گفت و گو داشته ایم که با هم می‌خوانیم:

برای آثار نمایشی تبدیل شده‌اند و روند افزایش مخاطبان چشمگیری داشته‌اند. توجه به کیفیت و محتوای این آثار اهمیت زیادی دارد. جشنواره‌ها نقش مهمی در جهت‌دهی و تشویق آثار با کیفیت دارند. این جشنواره‌ها با تشویق تولیدات مختلف، نقش مؤثری ایفا می‌کنند. در سراسر دنیا، فضای نمایش خانگی تقریباً بی‌رقیب شده است؛ به عنوان مثال در آمریکا، نتفلیکس از تمام رقبا پیشی گرفته و پلتفرم‌هایی مانند دیزنی پلاس نیز فعالیت گسترده‌ای دارند. تولیدکنندگان آثار در این پلتفرم‌ها در جشنواره‌ها بهتر دیده می‌شوند و در رقابت با آثار دیگر قضاوت می‌شوند. از جنبه‌های مختلف، جشنواره‌ها جهت‌دهی به محتوا و کیفیت آثار را انجام می‌دهند و انگیزه‌ای برای تولیدکنندگان ایجاد می‌کنند. این جشنواره‌ها می‌توانند به افزایش مخاطبان سامانه‌های نمایش درخواستی کمک کنند و فضای رقابتی مؤثری ایجاد نمایند. علاوه بر این، جشنواره‌ها می‌توانند موضوعات مهمی مانند خانواده،

به نظر شما چه ضرورتی به برگزاری جشنواره آثار نمایش خانگی (دیدار است)؟

در سال‌های اخیر، سامانه‌های نمایش درخواستی به محله‌ای گسترده و پرمخاطب

سریال‌های خشونت‌آمیز ممکن است توجه زیادی جلب کنند. در مقابل، سریال‌هایی که به موضوع خانواده و مسائل ملی و اجتماعی می‌پردازند، نیاز به توجه دارند. جشنواره‌ها می‌توانند نقش مؤثری ایفا کنند.

کانون تهیه‌کنندگان رسانه‌های دیداری به عنوان یک صنف متشکل از متخصصین حوزه

جشنواره‌ها می‌توانند به تنظیم و بهبود کیفیت و محتوای ارائه شده در سامانه‌های نمایش درخواستی کمک کرده و نقش مهمی در جهت‌دهی به ذائقه مخاطبان ایفا نمایند

تولید چقدر در برگزاری این جشنواره محق و شایستگی دارد؟

اگر قرار باشد جایی متولی این امر باشد، به نظر من کانون تهیه‌کنندگان مناسب‌ترین گزینه است. تهیه‌کنندگان از ابتدا تا انتهای کار تولید و انتشار آثار را هدایت می‌کنند. اگرچه کارگردانان و نویسندگان به عنوان عناصر مؤلف اهمیت دارند، اما راهبری کلی مجموعه زیر نظر تهیه‌کننده انجام می‌شود. دوستان تهیه‌کننده که از ابتدا تا انتهای کار حضور دارند، همواره متوجه و محق به اجرای صحیح کارها هستند.

گمان نمی‌کنم جای دیگری توان ارزش‌گذاری و مدیریت بهتر از کانون تهیه‌کنندگان داشته باشد. بنابراین، اگر متولی این امر قرار باشد تعیین شود، طبیعی است که کانون تهیه‌کنندگان بهترین گزینه است.

به نظر شما جایگاه جشنواره‌هایی که در وی او دی تولید می‌شوند در دنیا چگونه است؟ آیا این جشنواره‌ها در بخش‌های دولتی انجام می‌شود یا بخش خصوصی برگزار می‌کند؟ مدل‌های مختلفی برای برگزاری جشنواره‌ها وجود دارد. بعضی از این فضاها ممکن است مکان‌های دولتی هم داشته باشند، ولی عموماً به صورت ترکیبی از دولت و بخش خصوصی مدیریت می‌شوند. تولیدکنندگان آثار در کنار هم قرار می‌گیرند و غالباً دولت‌ها به تنهایی متولی برگزاری جشنواره‌ها نیستند. معمولاً ترکیبی از دولت‌ها و شهرداری‌ها به عنوان حامیان جشنواره‌ها عمل می‌کنند.

وفاق ملی و ارتباط اجتماعی را به عنوان اهداف خود قرار دهند تا توجه بیشتری به این مسائل معطوف شود.

اگر جشنواره‌ها جهت‌دهی نکنند، پلتفرم‌ها ممکن است برای جذب مخاطبان بیشتر به سمت سوژه‌های خشونت‌آمیز و غیرمطلوب حرکت کنند. جشنواره‌ها می‌توانند نقش مؤثری در جلوگیری از ناهنجاری‌ها و ترویج ارزش‌های اجتماعی ایفا کنند. با توجه به این نکات، جشنواره‌ها می‌توانند به تنظیم و بهبود کیفیت و محتوای ارائه شده در سامانه‌های نمایش درخواستی کمک کرده و نقش مهمی در جهت‌دهی به ذائقه مخاطبان ایفا نمایند.

به نظر شما در چه بازه زمانی باید این ارزیابی انجام شود؟

احتمال می‌دهم که برگزاری این جشنواره‌ها به صورت دوسالانه منطقی‌تر باشد. زیرا تولید و پخش برنامه‌های رئالیتی شو و دیگر آثار زمان بر است. فاصله بین تولید آثار نیز باید با توجه به زمانبندی جشنواره‌ها تنظیم شود. به نظر می‌رسد که برگزاری جشنواره‌ها به صورت سالانه منطقی نباشد و زمان دوسالانه مناسب‌تر است.

در بررسی آثار نمایش خانگی چه معیارها و شاخصه‌هایی را باید در نظر گرفت؟ (مهمترین مولفه‌ها و شاخص‌ها)

این مسائل باید مدنظر قرار گیرد و از این جهت جشنواره باید جهت‌دهی مناسبی داشته باشد. کیفیت آثار در حوزه نمایش درخواستی تقاضای جدی و شاخصی دارد، ولی برخی آثار ضعیف نیز تولید می‌شوند. این وضعیت به صاحبان پلتفرم‌ها انگیزه می‌دهد که به سمت کارهای کیفی قوی‌تر و با محتواهای متنوع‌تر بروند، چون سامانه‌های نمایش درخواستی مخاطب‌محور هستند. اگر جشنواره‌ها جهت‌دهی نکنند، تولیدکنندگان ممکن است برای جذب مخاطب بیشتر به سمت سوژه‌هایی که به تایید جامعه نمی‌رسند حرکت کنند. مثلاً خشونت در آثار سامانه‌ها یا رئالیتی شو‌هایی که حریم‌ها و خط قرمزها را نادیده می‌گیرند. من نمی‌گویم ممیزی باید از سمت تلویزیون باشد، ولی این آسیب‌ها در سامانه‌های نمایشی وجود دارد. برای جذب مخاطب بیشتر، خط قرمزها عقب‌نشینی می‌کنند و به جای ایجاد ذائقه مناسب، به سمت ذائقه جامعه حرکت می‌کنند.

تعداد مخاطبان جوان پلتفرم‌ها بالاست و

تنظیم گری نمایش خانگی طراحی کنیم، آن گاه می‌توان به اثربخشی جشنواره‌ها امیدوار بود. این جشنواره‌ها می‌توانند در رقابت پلتفرم‌ها و کاهش مخاطبان‌شان از لحاظ اقتصادی اثرگذار باشند. اما شرط مهم این است که ابتدا مسائل حقوقی و تنظیم‌گری در حوزه نمایش خانگی حل شود.

مسائل بزرگتری نیز مانند موضوع پخش (برودکست) و تفاوت‌های بین تلویزیون و نمایش خانگی و مشکلات قیمت‌گذاری وجود دارد. اگر این موانع برطرف شود و به یک تنظیم‌گری درست برسیم، می‌توانیم امیدوار باشیم که جشنواره‌ها و موضوعات آن‌ها اثرگذار و مفید خواهند بود.

آیا آثار راه یافته به جشنواره نیاز به اکران دارند یا خیر؟ آیا مقدور هست؟

نباید چنین اتفاقی بیفتد. اصلاً منطقی نیست هر اثری هر ژانری یک مدیوم عرضه‌ای دارد. مدیوم ارزش نمایش خانگی تلویزیون است و حتی به گونه‌ای طراحی شده که در فضای محدود ترلپ تاپ و حتی موبایل قابل مشاهده باشد.

طراحی مدل‌های سامانه‌های درخواستی برای دسترسی آسان تر انجام شده است و این مدل برای پرده سینما مناسب نیست.

این‌که بخواهیم نمایش خانگی را به سمت اکران سینمایی ببریم، مسیر غلطی است. به عنوان مثال، نوبت‌گذاری سریال‌ها برای پخش در سینما اصلاً منطقی نیست. من تا به حال نشنیده‌ام که در هیچ جای دنیا چنین مسیری طی شده باشد. چیزی به نام اکران در فضای نمایش خانگی وجود ندارد و باید در فضای سامانه‌های درخواستی عرضه شوند.

به نظر شما مهمترین وجه تمایز این جشنواره با دیگر جشنواره‌ها مثل حافظ یا فجر یا جشنواره‌های دیگر چیست؟ و یا چه می‌تواند باشد؟

یک مجموعه‌ای از مؤلفه‌ها باید کنار هم قرار گیرند تا این جشنواره بتواند تاثیرگذار باشد. اگر آن موانع برطرف نشود، جشنواره تنها به دورهمی تبدیل خواهد شد و چند جایزه جابجا می‌شود بدون اینکه اتفاق خاصی بیفتد. در این صورت، فقط چند نفر تشویق می‌شوند و حتی ممکن است برگزاری جشنواره اصلاً فایده‌ای نداشته باشد.

اروپا، بخش فرهنگی شهرداری‌ها معمولاً به صورت مستقل حمایت زیادی از جشنواره‌ها می‌کنند. این جشنواره‌ها به صورت مستقل برگزار می‌شوند و کمتر پیش می‌آید که دولت‌ها به تنهایی متولی برگزاری جشنواره‌ها باشند.

هیئت داوران چه خصوصیات متمایزی در این جشنواره باید داشته باشند؟

هیئت داوران باید ترکیبی از متخصصین و صاحب‌نظران حائز اهمیت هیئت داوران باید ترکیبی از متخصصین و صاحب‌نظران حائز اهمیت در زمینه‌های اجتماعی باشد. به این معنی که نمی‌توان فقط دو تهیه‌کننده، دو نویسنده، دو کارگردان و یک بازیگر را در نظر گرفت و کفایت کرد. طبیعتاً، هیئت داوران باید از حوزه‌های مختلفی مانند فیلمنامه، بازیگری و کارگردانی تشکیل شود و همه این تخصص‌ها را در برداشته باشد.

جشنواره‌ها یکی از مهم‌ترین وظایفشان جهت‌دهی و ذات‌سازی است. به همین دلیل، حضور کارشناسان خبره در مسائل اجتماعی مانند روانشناسان و جامعه‌شناسان در جمع هیئت داوران همواره توصیه شده و از نظر من یک ضرورت است. این امر بیش از اینکه از زاویه کیفیت باشد، به دلیل اهمیت اجتماعی و فرهنگی آن است.

افق و چشم انداز این جشنواره را برای آینده چگونه ارزیابی می‌کنید؟

اگر وضعیت پلتفرم‌های نمایش خانگی ما به شکل معقول باشد، اتفاقات فعلی در نمایشگاه خانگی ایران قابل اعتراض و نقد خواهند بود. این مدل تنظیم‌گری باعث عدم رشد حوزه نمایش خانگی در ایران شده است. اگر بتوانیم مانند دیگر کشورهای جهان یک مدل بهینه برای

دبیر کارگروه مالیاتی کانون تهیه کنندگان رسانه‌های

دیداری در گفت و گو با دیدار نو مطرح کرد:

همه تهیه‌کنندگان ملزم به ارائه اظهارنامه‌های مالیاتی هستند

مآئه حضرتی

didarino.magazine@gmail.com

پیر کردن اظهارنامه، باید صورت وضعیت خود را از سازمان بگیرند و اعداد را مطابق با آنچه سازمان می‌گوید در فرم اظهارنامه خود وارد کنند».

وی تصریح کرد: «برای سهولت این کار، توضیح دادیم که باید به کجا بروند. هم چنین، کانون در زمان اظهارنامه، شرایطی را برای همه تهیه‌کنندگان فراهم کرده است. تهیه‌کنندگانی که عضو کانون هستند و حتی آن‌هایی که عضو نیستند، می‌توانند در روزهای مقرر که معمولاً دو سه هفته قبل اطلاع‌رسانی می‌شود، وقت بگیرند و به کانون مراجعه کنند تا با حضور کارشناس مالیاتی، اظهارنامه خود را پر کنند. این خدماتی است که کانون برای تهیه‌کنندگان فراهم کرده است».

این کارشناس مالیاتی گفت: «در حال حاضر، بخشنامه‌ای کلی صادر شده که قانون نیست، اما طبق آن، تهیه‌کنندگانی که در سال گذشته در حوزه‌های فیلم مستند یا مدیا فعالیت کرده‌اند، نرخ صفر مالیاتی فقط شامل سود آن‌ها می‌شود و شامل همه هزینه‌ها نمی‌گردد».

امیر کاوه تاکید کرد: «آن چه که برای برآورد هزینه به عنوان دستمزد تهیه‌کننده در نظر گرفته شده، اگر تمام تکالیف مالیاتی به درستی انجام شود، دستمزدشان از ضریب صفر بهره‌مند خواهد شد».

وی افزود: «برای بقیه ارقام، بخشی از دستمزد به ازای پولی که تهیه‌کننده دریافت کرده، به نویسندگان، کارگردان یا سایر کدها اختصاص می‌یابد. بخشی دیگر از هزینه‌ها مثل خدمات اجاره لوازم، پذیرایی، حمل و نقل و غیره، در صورت

امیر کاوه دبیر مالیاتی کارگروه کانون تهیه کنندگان رسانه‌های دیداری و نماینده هیئت حل اختلاف در گفت و گو با دیدار نو ضمن تاکید بر اهمیت ارائه اظهارنامه‌های مالیاتی توسط کلیه تهیه‌کنندگان اظهار داشت: «ما در پیج کانون، برنامه‌های آموزشی داریم و قدم اول این است که تهیه‌کنندگان، اعم از

تهیه‌کنندگانی که نامه معافیت از سازمان دریافت کرده‌اند و این نامه را به همراه اظهارنامه مالیاتی خود ضمیمه می‌کنند، می‌توانند از معافیت مالیاتی برخوردار شوند، به شرطی که صورت وضعیت‌های مالی آن‌ها مشکلی نداشته باشد

حقیقی و حقوقی، ملزم هستند اظهارنامه‌های مالیاتی خود را در زمانی که اعلام می‌شود، پر کنند. حتی اگر در آن سال فعالیت نداشته باشند، باید عدم فعالیت خود را اعلام کنند».

وی تاکید کرد: «تهیه‌کنندگانی که در اداره مالیات پرونده دارند، باید امور مالیاتی خود را اظهار کنند تا دچار مشکل نشوند. معمولاً ارقامی که سازمان و اداره مالیات اعلام می‌کنند، با هم مغایرت دارند».

امیر کاوه ادامه داد: «به همین دلیل، در جلسات گذشته تصمیم گرفتیم که تهیه‌کنندگان قبل از

وجود اسناد مربوطه و اظهار آن‌ها، تا اطلاع ثانوی با ضریب صفر محاسبه شده و معاف می‌گردد».

دبیر مالیاتی کارگروه کانون تهیه کنندگان رسانه‌های دیداری با اشاره به این که ممکن است برای سال جدید معافیت از ضریب صفر برداشته شود، افزود: «اما فعلاً آخرین بخشنامه‌ای که آمده است، همه تولیدکنندگان آثار خصوصی خصوصاً تلویزیونی از این ضریب بهره‌مند می‌شوند».

وی در خصوص نحوه محاسبه مالیات سال ۱۴۰۰ گفت: «سقف معافیت از مالیات، سود یا درآمد ۲۶۰ میلیون تومان بوده و مازاد این مبلغ شامل معافیت نمی‌باشد. بطور مثال اگر سود یا درآمد شخصی در سال ۱۴۰۰ مبلغ ۵۰۰ میلیون تومان باشد، رقم ۲۶۰ میلیون تومان از این مبلغ معاف از مالیات بوده و مابقی یعنی ۲۴۰ میلیون تومان شامل محاسبه مالیات می‌شود».

وی ادامه داد: «اما از سال ۱۴۰۱ به بعد، مشابه سال ۹۹، اگر اظهارنامه مالیاتی‌شان مشکلی نداشته باشد، کل درآمد مشمول معافیت می‌شوند». امیر کاوه تاکید کرد: «این تغییرات مالیاتی نشان می‌دهد که تهیه‌کنندگان باید دقت کنند تا اظهارنامه‌های مالیاتی‌شان را به درستی و بدون نقص تهیه کنند تا از مزایای معافیت بهره‌مند شوند».

وی با اشاره به این که بسیاری از همکارانی که عضو کانون هستند، از این شرایط بهره‌مند شده‌اند گفت: «این نشان می‌دهد که توجه به تکالیف مالیاتی و ارائه صحیح اظهارنامه‌ها چقدر اهمیت دارد».

دبیر مالیاتی کارگروه کانون تهیه کنندگان رسانه‌های دیداری با اشاره به این که عضویت در کانون الزامی نیست، افزود: «تهیه‌کنندگانی که نامه معافیت از سازمان دریافت کرده‌اند و این نامه را به همراه اظهارنامه مالیاتی خود ضمیمه می‌کنند، می‌توانند از معافیت مالیاتی برخوردار شوند، به شرطی که صورت وضعیت‌های مالی آن‌ها مشکلی نداشته باشد».

امیر کاوه تاکید کرد: «تهیه‌کنندگان باید توجه داشته باشند که حسابداری و اسناد مالی خود را دقیق نگه دارند. صورت وضعیت‌های پروژه‌های طولانی را به موقع و به درستی تهیه کنند و دقت داشته باشند که همه فاکتورها و اسناد مالی‌شان صحیح و کامل باشد».

وی ادامه داد: «در صورتی که همه این شرایط

رعایت شود، سود آن‌ها با ضریب صفر محاسبه شده و معاف از مالیات خواهند بود. این شرایط برای همه تهیه‌کنندگانی که در این حوزه فعالیت می‌کنند، اعمال می‌شود و مختص به اعضای کانون نیست».

دبیر مالیاتی کارگروه کانون تهیه کنندگان رسانه‌های دیداری افزود: «ما مسیر را برای تهیه کنندگان هموار می‌کنیم و به آن‌ها می‌گوییم اظهارنامه را چگونه پر کنند و فاکتورها چگونه باشند. اگر مشاوره بگیرند،

تلویزیون یک وجه ماندگار دارد، به دلیل اینکه همیشه به عنوان ابزار ارتباطی مطرح بوده یعنی در جوامع انسانی اولین موضوعی که در بخش سرگرمی مطرح می‌شود، به سراغ تلویزیون می‌رود. چون ارتباط جهانی و ملی را پیدا کنیم و ارتباطات و اطلاعات خود را از طریق آن بگیریم.

ما مسیر را در اختیارشان قرار می‌دهیم».

وی تاکید کرد: «در صورت اشتباه در پر کردن اظهارنامه، نه تنها مالیات شامل حالشان می‌شود، بلکه معافیت نیز شامل حالشان نمی‌شود و باید اصل مالیات را پرداخت کنند». امیر کاوه تصریح کرد: «یکی دیگر از خدمات کانون، کاهش ضریب محاسبه سود به حدود ۱۰ درصد است. در صورتی که تهیه‌کننده ملزم به پرداخت مالیات شود، ضریب سودش با عدد ۱۰ درصد محاسبه خواهد شد».

دبیر مالیاتی کارگروه کانون تهیه کنندگان رسانه‌های دیداری دیگر اقدامات در دستور کار جلسات کانون تهیه کنندگان را این گونه برشمرد:

۱. یکسان سازی ضریب اینتاكد
  ۲. به رسمیت شناختن برآورد سازمان توسط اداره دارایی و مرجع قرار دادن آن بعنوان نحوه تخصیص درآمد و هزینه های یک پروژه
  ۳. برداشتن مسئولیت کم کردن ۱۰ درصد از دستمزد عوامل از شانه تهیه کنندگان
  ۴. بررسی مسئله ۱۰ درصد ارزش افزوده که بزودی دامنگیر تمامی تهیه کنندگان خواهد شد
- وی در پایان تاکید کرد: «پرونده‌هایی که به هر دلیلی به شکایت و هیئت حل اختلاف می‌رسد، اکنون نماینده‌ای از تهیه‌کنندگان تلویزیونی در هیئت حل اختلاف حضور دارد که می‌تواند از تهیه‌کننده دفاع کند».

محمد سلوکی:

جشنواره «دیدار» یک فرصت تازه است

کیفیت‌گرا می‌تواند در ادامه مسیر فعالیت دست‌اندرکاران برنامه سازی این شبکه بسیار کارساز باشد.

گفتنی است داوری آثار غیر نمایشی نخستین جشنواره دیدار را سونیا پوریامین، مه‌لقا باقری، مریم پیرکاری، محمدرضا شهیدی‌فرد، شهرام گیل‌آبادی، مسلم آقا‌جان‌زاده، محمد سلوکی، حسین فردرو، منصور ضابطیان و فواد صفاریان‌پور تشکیل می‌دهند.

در نخستین جشنواره دیدار در بخش‌های «رئالیتی‌شو» و «مسابقه»، بهترین کارگردان، بهترین مجموعه، بهترین اجرا، بهترین ایده‌پرداز و نویسنده و بهترین دستاورد فنی معرفی خواهد شد و در بخش «برنامه‌های گفت‌وگو محور» داوران نامزدهای خود در رشته‌های بهترین کارگردان، بهترین کارشناس-مجری، بهترین تهیه‌کننده و بهترین دستاورد فنی معرفی خواهند کرد و براساس فراخوان جشنواره دیدار، آثار تولیدشده از ۱۳۹۸ تا فروردین ۱۴۰۳ ارزیابی می‌شود و در بخش «غیرنمایشی» ۱۸ اثر برای داوری نهایی انتخاب شده است.

نخستین جشنواره «دیدار» توسط کانون تهیه‌کنندگان رسانه‌های دیداری با معرفی آثار برگزیده شبکه نمایش خانگی، اسفند ۱۴۰۳ به دبیری مهدی فرجی در تهران برگزار خواهد شد.

عضو هیات داوران بخش آثار غیر نمایشی نخستین جشنواره شبکه نمایش خانگی دیدار گفت: عیارسنجی تخصصی و کیفیت‌گرا می‌تواند در ادامه مسیر فعالیت در این شبکه بسیار کارساز باشد.

به گزارش روابط عمومی جشنواره دیدار، محمد سلوکی گفت: نخستین جشنواره دیدار در فضای امروز کشور ما که تضارب آرا بسیار عیان و زیاد شده، این فرصت را به وجود آورده که آثار شبکه نمایش خانگی در بخش‌های مختلف از نگاه تخصصی مورد ارزیابی قرار گیرد.

او ادامه داد: تلاش جشنواره دیدار بر این است که آثار و هنرمندان فعال در شبکه نمایش خانگی را از یک نگاه بیرونی و مستقل از فضای رسانه‌ای غالب ارزیابی کند و البته بتواند بازیکن اصلی این فضا باشد. در واقع ما فارغ از نگاه‌های سیاسی، صنفی و... با نگاهی حرفه‌ای و دلسوزانه آثاری را که همکاران مان در طول این سال‌ها ارائه دادند و در یک بستر جدید با مخاطب روبرو شدند، موشکافانه داوری می‌کنیم.

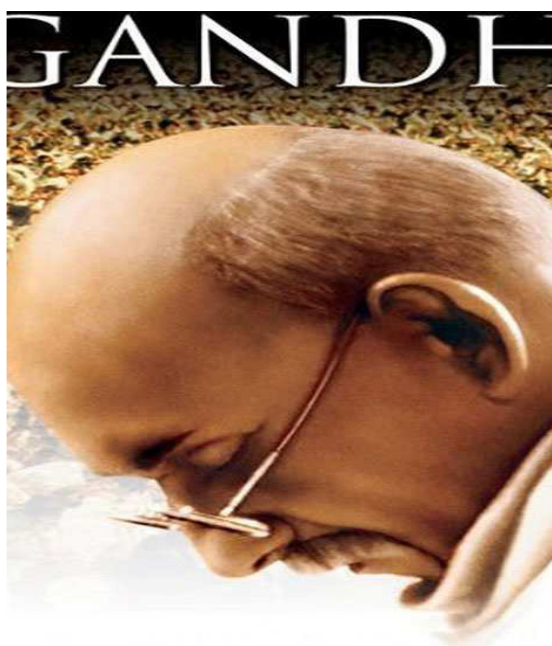
عضو هیات داوران بخش آثار غیر نمایشی نخستین جشنواره شبکه نمایش خانگی دیدار متذکر شد: بحث سلیقه و نوع نگاه مخاطب نسبت به محصول، محتوا و تولیدات شبکه نمایش خانگی بسیار پیچیده است و عیارسنجی

دوکارگردان مشهور سینمای هند در گفتگو با دیداری نو مطرح کردند : تاکید بر همکاری مشترک سینماگران هندی و کانون تهیه کنندگان رسانه های دیداری

موهان داس با بیش از دو دهه تجربه در نویسندگی و کارگردانی، کار خود را با کارگردان افسانه‌ای هریشیکش موکرژی در سریال «آگار آیساهو تن» آغاز کرد. او یکی از تهیه‌کنندگان فیلم «دختران این قرن» به کارگردانی تاپان سینها بود که جایا باچان را بار دیگر به سینما بازگرداند و شروع کار بسیاری از بازیگران برجسته بود. این فیلم در جشنواره‌های معتبر سینمایی از جمله جشنواره بین‌المللی فیلم بمبئی و قاهره به نمایش درآمد. موهان داس همچنین تهیه‌کننده فیلم «رشته‌های اشتیاق» بود که برنده چندین جایزه شد. او در حال حاضر مشغول پیش‌تولید فیلم جدید خود، «قرنطینه»، است. داس همچنین مستندی برجسته در مورد آکادمی پرتاب جیپور راه‌آهن هند ساخت که به ترویج فرهنگ ورزش در این کشور کمک کرد. علاوه بر فیلمسازی، او عضو هیئت داورى بسیاری از جشنواره‌های فیلم بود و جایزه بهترین داستان یا فیلم بلند و مستند را دریافت کرده است. داس دارای دکترای انسانیت و صلح است و در تلاش است تا نام خود را در کتاب رکوردهای گینس - تالار مشاهیر ثبت کند.

آقای شانموگام، پسر آقای کوماران و نوه اسطوره سینمای هند جنوبی، آوا میاپان، مدیرعامل شرکت تولیدات خصوصی محدود فیلمسازی است. او دارای سابقه‌ای برجسته در آموزش و پرورش و صنعت فیلم است. در سال ۱۹۷۹، شانموگام برای دوره تخصصی شنوایی شناسی در هنگ کنگ انتخاب شد و در سال ۱۹۸۰ سرویس موسیقی AVM را تأسیس کرد. او در سال ۱۹۸۲ با مدرک بازرگانی از کالج ویوکاناندا فارغ‌التحصیل شد و در سال ۱۹۸۳ فعالیت خود را در تولید فیلم آغاز کرد. شانموگام اولین استودیو صدای فراگیر را در چنای تأسیس کرد و فیلمسازی در منطقه را متحول نمود. او بین سال‌های ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۹ به تولید سریال‌های تلویزیونی پرداخت و در نظارت بر دبیرستان عالی آویچی نقش اساسی داشت. مدرسه تحت رهبری او اکنون ۳۰۰۰ دانش‌آموز را در خود جای می‌دهد و به ضریب قبولی ۱۰۰٪ دست یافته است. شانموگام آکادمی کریکت AVM را در سال ۱۹۹۹ تأسیس کرد و به عنوان حامی انجمن بسکتبال یادبود ماهدندان فعالیت می‌کند. در سال ۲۰۱۸، او کالج هنر و علم آویچی را تأسیس کرد و سهم قابل توجهی در زمینه آموزش عالی داشت. این دو هنرمندی هندی با حضور در ایران و دیدار با عضو هیئت مدیره کانون تهیه‌کنندگان رسانه‌های دیداری و تهیه‌کننده مجموعه الف ویژه سلمان، به همکاری‌های رسانه‌های دیداری ایران و هند از تولید تا انتقال تجربه تأکید داشتند در ادامه با این دو تهیه‌کننده و کارگردان مشهور سینمای هند در محل اقامتشان در هتل لاله تهران به گفت‌وگو نشسته ایم که می‌خوانید:

بازیگر که در نقش ماهاتما گاندی ظاهر شده بود گفت: همکاری سینمایی بین این دو کشور

موهانداس درخصوص حضورش در ایران و بازدید از لوکیشن‌ها و دیدن برخی مکانهای دیدنی و فیلمها در گفتگو با رسانه دیداری نو گفت: از نظر من، فیلم‌های ایرانی بسیار عالی هستند و من به تماشای بسیاری از آنها پرداخته‌ام.

وی افزود: خیلی مشتاق به همکاری با کارگردان‌های بزرگ ایرانی هستیم. اخیراً نیز کارهای بسیار خوبی از کارگردان‌های جدید دیده‌ایم. به عنوان مثال، فیلم‌های مجیدی، کیارستمی را تماشا کرده‌ام و از کارهای جدید کارگردانان نیز بسیار لذت برده‌ام

موهانداس اضافه کرد: این سفر اولین سفر ماست و امیدوارم بتوانیم بفهمیم چگونه می‌توانیم در آینده با این کارگردانان ایرانی همکاری کنیم. من در بسیاری از فستیوال‌های سینمایی دنیا شرکت کرده‌ام، از جمله فستیوال برلین. فیلم‌های بین‌المللی و فیلم‌های ایرانی تفاوت‌های زیادی دارند، اما داستان‌های ایرانی در فیلم‌ها فوق‌العاده است. این فیلم‌ها احساسات زیادی دارند.

وی بیان کرد: چند روز پیش، از تکنولوژی سینمای ایران در سرسال سلمان بازدید کردم و متوجه شدم که بسیار پیشرفته است.

موهانداس درخصوص جشنواره فیلم فجر که این روزها در حال برگزاری است؛ گفت: به جشنواره فیلم فجر نفرتیم، اما در دفاتر سینمایی فیلم‌هایی را دیدم که تکنولوژی بسیار عالی‌ای دارند. دیروز نیز به موزه سینما رفتم و فیلم‌هایی که درست کرده بودند، سه بعدی و ۱۶۰ درجه بودند را دیدیم که تکنولوژی بسیار پیشرفته‌ای داشتند.

وی درخصوص مقایسه سینمای ایران و هند اظهار کرد: ما نمی‌توانیم سینمای بالیوود و ایران را مقایسه کنیم؛ زیرا بالیوود بیشتر تجاری است و بر رقص و موسیقی تمرکز دارد. اما سینمای ایران متفاوت است. فیلم‌های ایرانی بیشتر داستان‌های اجتماعی و فرهنگی دارند و به آسیب‌های اجتماعی می‌پردازند. به عنوان مثال، فیلم سلمان فارسی که در حال حاضر ساخته می‌شود. در مقایسه با سینمای هند که فیلم‌های بزرگی دارد، اما بالیوود با سینمای ایران قابل مقایسه نیست. تکنیک سینمای ایران بسیار بالاست.

من در بسیاری از فستیوال‌های سینمایی دنیا شرکت کرده‌ام، از جمله فستیوال برلین. فیلم‌های بین‌المللی و فیلم‌های ایرانی تفاوت‌های زیادی دارند، اما داستان‌های ایرانی در فیلم‌ها فوق‌العاده است. این فیلم‌ها احساسات زیادی دارند

امکان‌پذیر است، اما نیاز به یک داستان اولیه و فیلمنامه دارد که باید بین ایران و هند باشد و فرهنگ دو کشور به هم بخورد. الان سینمای بالیوود فرهنگ و داستان‌های اجتماعی زیادی دارد، ولی سینمای ایران نیاز به یک داستان جداگانه دارد. به عنوان مثال، فیلم «سلام بمبئی» که چند سال پیش ساخته شد، نیاز به داستانی مشابه داشت که در هر دو کشور فیلمبرداری شد.

وی اضافه کرد: در حال حاضر روی «سلام بمبئی ۲» کار می‌کنم و معتقدم که اول باید یک داستان خوب نوشته شود. ایران دارای جاهای بسیار زیبایی است که برای فیلمبرداری عالی هستند. ما دو روز به اصفهان و تهران رفتیم و یک شب هم به جشنواره فجر رفتیم. شیراز نیز بسیار خوب بود و جاهای زیبایی برای فیلمبرداری دارد.

دعوت می‌کنیم و از آن‌ها نظرسنجی می‌کنیم.

این مدیردانشگاهی به دیگر فعالیت‌های خود اشاره کرد و گفت: ورزش‌های کریکت و بسکتبال را دنبال می‌کنم که حتی در دانشگاهم سالنی برای آن وجود دارد و برای آن ۳۰۰ نفر ثبت‌نام کرده‌اند.

وی افزود: بنده کارگردان نیستم، اما می‌توانیم

خیلی مشتاق به همکاری با کارگردان‌های بزرگ ایرانی هستیم. اخیراً نیز کارهای بسیار خوبی از کارگردان‌های جدید دیده‌ایم. به عنوان مثال، فیلم‌های مجیدی، کیارستمی را تماشا کرده‌ام و از کارهای جدید کارگردانان نیز بسیار لذت برده‌ام

از طریق خانه فرهنگ همکاری کنیم و فیلم‌های کارگردانان ایرانی را از سال ۲۰۰۵ ببینیم. فیلم‌ها از نظر ما بسیار باز و نوآورانه هستند و جدا از قدیمی‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرند.

شانموگام گفت: متأسفانه من نمی‌توانم کلیپ‌ها یا ویدیوها را ارسال کنم. ولی می‌توانم به شما کمک کنم درک کنید که چگونه از تکنولوژی‌های مختلف در صنعت سینما استفاده می‌شود. صدای دالبی و میکس صدا در فیلم‌ها مثال‌های خوبی از این تکنولوژی‌ها هستند.

صدای دالبی یکی از پیشرفته‌ترین تکنولوژی‌های صدا است که تجربه سینمایی بسیار غنی‌تر و واقعی‌تری را به مخاطبان ارائه می‌دهد. در این سیستم، صدای فیلم از چندین بلندگو در سالن پخش می‌شود تا حس عمق و بعد بیشتری به فیلم بدهد. برای میکس صدا، مهندسان صدا ترکیبات مختلفی از افکت‌های صوتی، دیالوگ‌ها و موسیقی را ایجاد می‌کنند تا تجربه شنیداری هماهنگ و تأثیرگذاری به وجود آورند. این تکنیک‌ها در فیلم‌های با کیفیت بالا و مخصوصاً در فیلم‌های با بودجه‌های بزرگ مانند فیلم‌های بالیوودی و هالیوودی استفاده می‌شوند.

وی ادامه داد: سینمای ایران و هند دو مسیر جداگانه دارند و هر دو در سطح خودشان عالی عمل می‌کنند. سینمای کره‌ای نیز با سریال‌ها و فیلم‌هایش موفق به جذب مخاطبان زیادی

وی با بیان اینکه برای گسترش فرهنگ هم می‌توان این همکاری صورت بگیرد گفت: می‌توانیم این کار را انجام دهیم و فرهنگ را گسترش دهیم. ما نیز علاقه‌مند به همکاری هستیم. فیلم‌های مجیدی، مانند «رنگ خدا» و «بچه‌های آسمان»، فیلم‌های کیارستمی بسیار معروف هستند و هنوز هم در جشنواره‌ها بخش‌هایی از آنها نمایش داده می‌شود.

این کارگردان هندی اضافه کرد: به سازمان سینمایی رفتیم و با آقای شعبی در مورد فیلم‌های مستند صحبت کردیم. این‌گونه می‌توانیم همکاری داشته باشیم: ما فیلم‌ها را از این جا می‌فرستیم و سپس فرهنگ ایرانی را مشاهده می‌کنند و فیلم برداری انجام می‌دهند. فیلم سازان ایران هم می‌توانند به این جا بیایند و در ساخت یک فیلم مشترک همکاری کنند چرا که نه، ما یک راه کار برای هم کاری داریم که می‌توانیم آن را اجرا کنیم. الان که فیلم «سلام بمبئی» در حال ساخت است، ما می‌توانیم تبادلی بین ایران و بمبئی انجام دهیم.

برای ساختن فیلم در ایران، باید تهیه‌کننده‌ای پیدا کنیم که این کار را انجام دهد. ما تشکل صنفی نداریم و به این شکل نیست که همه بیایند. این پروژه خصوصی است و سرمایه‌گذاران جداگانه‌ای دارد. باید تهیه‌کننده‌ای بزرگ پیدا کنیم و ببینیم آیا امکان سرمایه‌گذاری وجود دارد. اگر از طرح خوششان بیاید، سرمایه‌گذاری خواهند کرد.

سینمای ایران و هند دو مسیر جداگانه دارند و هر دو در سطح خودشان عالی عمل می‌کنند

شانموگام نیز درخصوص همکاری آموزشی و رسانه‌ای اعلام آمادگی کرد و گفت: بنده طرح درس را می‌فرستم و شما می‌توانید بررسی کنید. پس از آن، یک برنامه مخصوص انجام خواهیم داد.

وی افزود: بیا بید از کارهای کوچک شروع کنیم و پله پله پیش برویم. باید هر هفته یا ماه یک فیلم برای مخاطبان کشور پخش کنیم. دیروز با فیلم نت صحبت کردیم و آن‌ها ثبت نام کرده‌اند، مثل فیلم «پوست شیر». پلتفرم‌ها خصوصی هستند و ما ابتدا فیلم‌ها را هر هفته نشان می‌دهیم و پخش می‌کنیم. مردم را دعوت می‌کنیم تا بیایند، سالن خودش ۱۰۰-۲۰۰ نفر ظرفیت دارد. همچنین هنرمندان و کارگردانان را

به کارگردانی اصغر فرهادی، طعم گیلان به کارگردانی عباس کیارستمی، رنگ خدا به کارگردانی مجید مجیدی فیلم‌های نمونه‌های برجسته‌ای از سینمای ایران هستند و می‌توانند تأثیر مثبتی بر روی مخاطبان بگذارند. این مدیر آموزشی با تأکید بر همکاری میان کانون و موسسه آموزشی خود اضافه کرد: می‌توانیم یک برنامه جامع و جذاب برای دانشجویان آماده کنیم که شامل معرفی سینمای ایران، فیلم‌های مهم و تأثیرگذار، و تکنولوژی‌های جدید در صنعت فیلم‌سازی باشد.

پیشنهاد می‌دهم فیلم‌های ایرانی را به زبان هندی دوبله کنید. این کار باعث می‌شود که فیلم‌ها برای مخاطبان هندی نیز قابل فهم باشند و از آن‌ها استقبال بیشتری شود. درست همان‌طور که فیلم‌های زبان اردو در پاکستان محبوب هستند

شده و در سراسر دنیا پخش می‌شود. برای موفقیت در سینمای ایران، باید هدفمان گسترش فیلم‌ها به دست مردم باشد، نه فقط برای فستیوال‌ها. برای شروع، می‌توانیم فیلم‌های ایرانی را به زبان هندی دوبله کنیم. این کار باعث می‌شود که فیلم‌ها برای مخاطبان هندی نیز قابل فهم باشند و از آن‌ها استقبال بیشتری شود. درست همان‌طور که فیلم‌های زبان اردو در پاکستان محبوب هستند.

شانموگام پیشنهاداتی برای همکاری متقابل داد از جمله دوبله فیلم‌ها به زبان‌های مختلف، گسترش پلتفرم‌های نمایش فیلم، بازاریابی فیلم‌ها و مشارکت با هنرمندان و کارگردانان را داد و گفت: با این رویکرد، می‌توانیم فیلم‌های ایرانی را به مخاطبان بیشتری معرفی کنیم و موفقیت بیشتری به دست آوریم.

وی به فیلم‌های فاخر سینمای ایران اشاره کرد و گفت: بچه‌های آسمان به کارگردانی مجید مجیدی، جدایی نادر از سیمین و فروشنده

دومین نشست دآوری آثار غیرنمایشی جشنواره «دیدار» برگزار شد

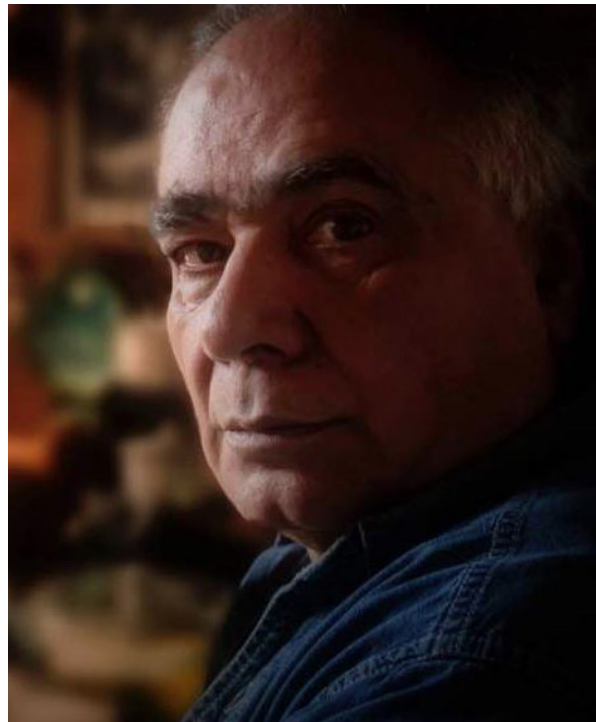

بهترین کارشناس-مجری، بهترین تهیه‌کننده و بهترین دستاورد فنی معرفی خواهند کرد. بر اساس فراخوان جشنواره دیدار، آثار تولید شده از ۱۳۹۸ تا فروردین ۱۴۰۳ ارزیابی می‌شود و در بخش «غیرنمایشی» ۱۸ اثر برای دآوری نهایی انتخاب شده است. نخستین جشنواره «دیدار» توسط کانون تهیه‌کنندگان رسانه‌های دیداری با معرفی آثار برگزیده شبکه نمایش خانگی، به زودی به دبیری مهدی فرجی در تهران برگزار خواهد شد.

دومین نشست دآوری آثار غیرنمایشی نخستین جشنواره آثار نمایش خانگی «دیدار» برگزار شد. به گزارش سینماپرس، در نشستی که با حضور مهدی فرجی دبیر جشنواره آثار نمایشی «دیدار» در دبیرخانه جشنواره واقع در کانون تهیه‌کنندگان رسانه‌های دیداری برگزار شد، اعضای هیئت داوران به ادامه بحث پیرامون گزینه‌های دآوری در رشته‌های مختلف پرداختند. نامزدهای این بخش در نشست جمع‌بندی داوران این بخش معرفی خواهد شد. دآوری آثار غیرنمایشی نخستین جشنواره دیدار را سونیا پوریامین، مه‌لقا باقری، مریم پیرکاری، محمدرضا شهیدی‌فرد، شهرام گیل‌آبادی، مسلم آقاجان‌زاده، محمد سلوکی، حسین فردرو، منصور ضابطیان و فواد صفاریان پور تشکیل می‌دهند. در نخستین جشنواره «دیدار» در بخش‌های «رئالیتی‌شو» و «مسابقه»، بهترین کارگردان، بهترین مجموعه، بهترین اجرا، بهترین ایده‌پرداز و نویسنده و بهترین دستاورد فنی معرفی خواهد شد و در بخش «برنامه‌های گفتگو محور» داوران نامزدهای خود در رشته‌های بهترین کارگردان،

محمد حسن زاده: با همان روحیه تلاش گر وارد میدان شویم موفقیت های تلویزیون دوباره تکرار می شود

سالهای نه چندان دور «تلویزیون» مرجعیت قابل توجهی داشت که هنوز هم برای بسیاری از افراد خاطره انگیز باقی مانده است. بسیاری از برنامه هایی چون «قصه های مجید»، «گل پامچال»، «مدرسه ام دیر شد»، «کلاه قرمزی» و «مدرسه موشها» به شدت محبوب و ماندگار شدند. البته به گفته آقای حسن زاده تیم های تولیدی فعال، ماهر به همراه اتحاد و همدلی افراد، به طور محسوسی در موفقیت و کیفیت برنامه ها نقش داشتند. محمد حسن زاده از جمله کارگردانان فعال در حوزه کودک و نوجوان بودند. وی کارگردانی است که از ابتدای ورودش با کارگردانان به نامی هم چون کیمیایی در فیلم «خط قرمز»، نادری در فیلم دونه همکاری داشته، قطعاً به مدیوم سینما و تلویزیون بیشتر آشنا هست و می تواند صاحب نظر و صاحب اثر باشد. با او با موضوع بررسی مولفه های تولید مطلوب در حوزه کودک و نوجوان گفت و گو کرده ایم که می خوانید:

حرفه ای هم شاید نتواند آن ها را به این زیبایی اجرا کند. این تفاوت به نظرم جالب و منحصر به فرد است.

**بیوگرافی از خود و زندگینامه تان بگویید
متولد کجا و چه سالی هستید تحصیلات تان
چیست؟ شرح حالی از خودتان بفرمایید.**

در تاریخ ۷ آبان ۱۳۳۸ در روستای آب دانان به دنیا آمدم. دوران تحصیلی ام را در کرمانشاه گذراندم و مدتی کوتاه در اراک بودم. بقیه زندگی ام را در تهران گذراندم. در سن ۱۴ سالگی، یک روز بارانی در خیابان قدم می زدم که پشت ویتترین یک مغازه، دوربین عکاسی دیدم. آن قدر مجذوب آن دوربین شدم که حتی زنگ اول مدرسه را هم از دست دادم. به مغازه رفتم و دیدم مردی پشت دستگاهی نشست و عکس ها را روتوش می کرد. گفتم: «ببخشید، این دوربین فروشیه؟» گفت: «بله.» گفتم: «می خوام بخرمش. اسمش چیه؟» گفت دوبیتوره بزرگ. فیلم های پهن می خورد. قیمتش؟ دقیق یادم نیست، شاید ۵۰ تومان، ۲۰ تومان، ۱۰

اساساً تعریف کارگردانی در حوزه کودک و نوجوان چه تفاوتی با تعریف کارگردانی با مخاطب بزرگسال دارد؟ یعنی آیا کارگردان باید آشنا به دانش و فنون خاصی در این حوزه باشد یا واجد تجربه زیستی خاصی باشد؟

به نظرم کارگردانی کودکان و نوجوانان از لحاظ تکنیک قاب بندی و نوع کار با کارگردانی بزرگسالان تفاوت چندانی ندارد. تنها اختلاف مهم این است که بازیگران کودک و نوجوان، حرفه ای نیستند و با لنز دوربین آشنا نیستند. بنابراین، کارگردان این حوزه باید حوصله و صبر زیادی داشته باشد و عوامل صحنه نیز باید صبور باشند. بازیگر نوجوان ممکن است قهر کند، بازی نکند، بگوید خسته شده و یا نتواند دیالوگ ها را حفظ کند. این ها مواردی هستند که این کار را از کار با بازیگران بزرگسال متفاوت می کند. با این حال، جذابیت این کار بیشتر است زیرا برخی صحنه ها ممکن است به طور طبیعی و بی برنامه اتفاق بیفتند، صحنه هایی که حتی یک بازیگر بزرگسال

واقعاً زندگی‌م رو سخت کرد. اون دوران، آقای انوار بیشترین فشار رو بهم آورد و به نوعی با من مثل یک زندانی رفتار می‌شد. با تمام سختی‌ها، فیلم بالاخره پروانه نمایش گرفت. هرچند، بعد از اون تجربه، تصمیم گرفتم به تلویزیون پیام و از سال ۶۵ به تلویزیون مشغولم.

اولین کار تولیدی خود را با چه عنوان و با چه موقعیتی انجام دادید و تولیدتان بر مبنای چه فیلمی بوده است؟ ژانر و موضوع محتوای آن چی بوده است؟

هنگامی که برای برنامه نیم‌رخ کار می‌کردم، به تمامی شهرستان‌های ایران سفر می‌کردیم. نزدیک نیشابور بودیم که دختری، حدود دوازده یا سیزده ساله، را دیدیم که مشغول به کار بود. به بچه‌های تولید گفتیم که ماشین را نگه دارند و دوربین را آماده کنند. بی‌سروصدا به او نزدیک شدیم. از او پرسیدم: چکار می‌کنی؟ پاسخ داد: خیار می‌چینم. پرسیدم: درس می‌خوانی؟ جواب داد: بله، مجبورم کار کنم تا بتوانم خرج تحصیلم را در بیاورم. تایستان‌ها کار می‌کنم تا مخارج تحصیلی‌ام را تأمین کنم و به خانواده‌ام کمک کنم. پرسیدم: از کجا متوجه شدی متعلق به چه برنامه‌ای هستید؟ پاسخ داد: فقط نیم‌رخ است که سراغ ما می‌آید.

واقعاً دوران درخشانی بود که هنوز هم برای خیلی از ما خاطره‌انگیز باقی مانده. تیم‌های تولیدی فعال به همراه اتحاد و همدلی افراد، مثل آقای علایی، به طور محسوسی در موفقیت و کیفیت برنامه‌ها نقش داشتند. برنامه‌هایی مثل «قصه‌های مجید»، «گل پامچال»، و «مدرسه‌ام دیر شد» به شدت محبوب و ماندگار شدند. یا کارهایی مثل «کلاه قرمزی» و «مدرسه موشها» که همیشه با خاطراتی شیرین همراه هستند. ترکیب خلاقیت، دلسوزی و همفکری، قطعاً توانست این دوران را دیگرگون و یکتا کند. متأسفانه شرایط بعداً تغییر یافت، اما هم چنان می‌توانیم از لحظات خاطره‌انگیز آن زمان لذت ببریم. اگر در حال حاضر فرصت‌های مشابهی ایجاد شود و افراد با همان روحیه ایده‌پردازی و تلاش وارد میدان شوند، شاید بتوانیم دوباره چنین موفقیت‌هایی را تجربه کنیم.

تومان یا حتی ۵ تومان. گفتم: «میشه اینو برای من نگه دارید تا پولشو بیارم؟» مغازه‌دار گفت: «الان نمی‌تونی جمع کنی، حالا برو.» زندگی‌ام درگیر این دوربین شد. هرچه فکر کردم، پدرم امکان نداشت چنین پولی به من بدهد؛ چون بسیار خشن بود و قبول نمی‌کرد. یک روز داشتم می‌رفتم مدرسه که پشت یک نوشته‌ی کارگر نیاز داریم، دیدم. رفتم داخل و گفتم: «بیخشید، می‌تونم کار کنم؟» گفت: «از کی می‌تونی بیای؟» گفتم: «بعد از مدرسه.» قرار بود موزیک‌ها را زیر آسیاب بگذارم تا سیماش پاک بشه. خانواده‌ام دروغ می‌گفتم که کلاس تقویتی دارم. روزی دو یا سه ساعت این کار را می‌کردم تا اینکه پس از ۴۵ روز پول را جمع کردم. با ۷-۸ تومان کم، مغازه‌دار قبول کرد و دوربین را داد و یک حلقه فیلم هم به من داد. یک روز بارانی، ۱۲ عکس گرفتم و رفتم پیش مغازه‌دار که عکس‌ها را ظاهر کند. او گفت: «چرا خودت ظاهر نمی‌کنی؟» گفتم: «بلد نیستم.» او یادم داد چطور جعبه درست کنم، شیشه بگذارم و عکس‌ها را چاپ کنم. شب‌ها زیر کرسی اولین عکس‌هایم را ظاهر کردم و وقتی دیدم دنیايم عوض شد. این ماجرای جالب و خاطره‌انگیز من با عکاسی بود.

از چه سالی به حوزه تولید ورود پیدا کردید؟

سال سوم دانشگاه بود و من تقریباً از سال ۵۳-۵۴ گرفته تا سال ۶۰ به فیلم‌سازی ۸ میلیمتری مشغول بودم. در این مدت، حدود شش یا هفت فیلم ۸ میلیمتری ساختم. اولین فیلمی که ساختم «خوشه» نام داشت. درست یک سال به انقلاب فرهنگی مونده بود که مسئولیت سینما جوان عراق رو بر عهده داشتم. همه بچه‌هایی که الان فیلمساز حرفه‌ای هستند، مثل آهنگرانی، آذری، رضانی، شاه محمدی و خیلی‌های دیگه اونجا بودند و با هم کار می‌کردیم. اولین تجربه حرفه‌ای من با فیلم سینمایی «گودال» بود که بین سال‌های ۶۰ تا ۶۳ ساختم. خلاصه بگم، پدرم را کلی اذیت کردم تا این فیلم به پرده سینما رفت.

آیا ابتدا از تلویزیون شروع به کار کردید یا سینما؟

تنها با سینما شروع نکردم؛ ابتدا دستیار دوم آقای کیمیایی در فیلم «خط قرمز» بودم. سپس به عنوان دستیار با آقای نادری در دو فیلم «دونده» و «جستجوی ۲» همکاری کردم. اولین تجربه کارگردانی‌ام یک فیلم سینمایی بود که

فکر می کنید با گذشت زمان بعد از انقلاب تولیدات حوزه کودک و نوجوان چه تفاوتی کرده آیا سیر تطور و تکاملی داشته یا نه در جا زده یا رها شده؟ به مصادیق استناد فرمایید و استدلال کنید؟

این موضوع بسیار مهم و حیاتی است. تأثیرات تولید محتوا برای کودکان و نوجوانان را نمی توان نادیده گرفت، زیرا این مسئله مستقیماً با تعادل جامعه و رشد فرهنگی نسل های آینده در ارتباط است. برخی تصمیم گیران ممکن است اولویت های دیگری داشته باشند، اما ما باید اهمیت تولید محتوا برای کودکان و نوجوانان را بیشتر بیان کنیم. تلاش و پیگیری مداوم، می تواند شرایط را تغییر داده و توجه بیشتری به نیازهای این گروه ها جلب کند. اگر به این حوزه علاقه مند هستید، شاید بهترین راه اقدام به ایجاد تغییر از جانب خودتان باشد. با خلق آثاری که برای کودکان و نوجوانان جذاب و مفید است، می توانید نقش بزرگی ایفا کنید و تأثیر مثبت بر جامعه بگذارید. ایجاد تغییر و اثرگذاری در جامعه ای که محتوای معنای دار و مملو از ارزش های فرهنگی و آموزشی برای کودکان و نوجوانان تولید می شود، می تواند دنیایی بهتر و روشن تر برای نسل های آینده به ارمغان آورد.

با توجه به اینکه قشر زیادی از جامعه را نوجوان تشکیل می دهد و همیشه نوجوان به دلیل سن خود در معرض خطر هستند! بفرمایید که چقدر برنامه سازی در حوزه نوجوان اهمیت دارد و چقدر برنامه سازی در حوزه نوجوان به شکل تخصصی و حرفه ای در کشور ما انجام می شود؟

هنگامی که برای برنامه نویسی کار می کردم، به تمامی شهرستان های ایران سفر می کردیم. نزدیک نیشابور بودیم که دختری، حدود دوازده یا سیزده ساله، را دیدیم که مشغول به کار بود. به بچه های تولید گفتیم که ماشین را نگه دارند و دوربین را آماده کنند. بی سروصدا به او نزدیک شدیم. از او پرسیدم: «چکار می کنی؟» پاسخ داد: «خیار می چینم.» پرسیدم: «درس می خوانی؟» جواب داد: «بله، مجبورم کار کنم تا بتوانم خرج تحصیلم را در بیاورم. تابستان ها کار می کنم تا مخارج تحصیلی ام را تأمین کنم و به خانواده ام کمک کنم.» پرسیدم: «از کجا متوجه شدی متعلق به چه برنامه ای هستیم؟» پاسخ داد: «فقط نیمرخ است که سراغ ما می آید.» این حرف واقعاً شبیه

آیا ما در ایران بخش تولیدات حوزه کودک و نوجوان واجد یک مدیریت متمرکز در تلویزیون هست یا خیر آیا در گذشته چنین بوده است؟

کاملاً موافق هستیم. تولید محتوا برای همه

ساخت برنامه هایی برای نوجوانان بسیار سخت تر از کودکان است، چرا که نوجوانان با روحیه ای پرتلاطم و سرکش، به برنامه ها و سریال هایی نیاز دارند که بتوان آن ها را جذب کرد و پای تلویزیون نشانند. متأسفانه همین مسأله باعث شده است که تعداد کمتری از افراد به ساخت برنامه های نوجوانانه تمایل داشته باشند

اقتشار جامعه امری حیاتی است و در نظر گرفتن نیازهای خاص هر گروه می تواند منجر به ایجاد محتوای مفید و پرمعنی شود. تلویزیون و رسانه نقش کلیدی در نمایش مشکلات و دغدغه های گروه های مختلف ایفا می کنند و می توانند به ایجاد همدلی و فهم بیشتر کمک کنند. برای سالمندان، نمایش مشکلات و چالش های آن ها می تواند آگاهی عموم مردم را نسبت به نیازها و مسائل این گروه بالا ببرد و حمایت بیشتری را به همراه داشته باشد. نوجوانان و کودکان نیز نیازمند برنامه هایی هستند که علاوه بر سرگرم کننده بودن، به رشد فکری و اجتماعی آن ها کمک کنند. همین طور، سریال ها و برنامه های خوب برای جوانان و بزرگ سالان می توانند نگاه عمیق تری به مسائل اجتماعی و فرهنگی ارائه دهند. همه این تلاش ها می تواند به ساخت جامعه ای همدل تر و با درک بیشتری نسبت به تنوع و نیازهای افراد مختلف منجر شود. تولید محتوای معنادار و با کیفیت برای هر گروه سنی و اقتشار مختلف جامعه، نقشی اساسی در رشد فرهنگی و اجتماعی دارد.

پتکی در سرم فروود آمد. نشان می‌داد که تلویزیون چقدر ناآگاه است و سرش را زیر برف کرده است. حیرت‌آور است که چرا تنها یک برنامه اختصاصی باید به این مشکلات واقعی بپردازد. نیم‌رخ تنها برنامه‌ای بود که مشکلات واقعی مردم را به نمایش می‌گذاشت. او گفت: «ما بدبخت بیچاره‌ها فقط نیم‌رخ سراغمان می‌آید.» به نظر من، ارتباط با مخاطب این نیست که در استودیو بنشینم و با چند نفر مقام‌دار صحبت کنی. باید مثل نیم‌رخ بیایی و با مردم واقعی در ارتباط باشی تا دنیا را از دریچه نگاه آن‌ها ببینی.

به نظر شما برنامه سازی در حوزه کودک چه تفاوتی با برنامه سازی در حوزه نوجوان دارد چرا این دو در کشور ما تا الان تفکیک نشده است؟

باید اعتراف کنم که به طور ناخواسته وارد عرصه کودک و نوجوان شدم. بعد از اینکه فیلم «گودال» من را بسیار اذیت کرد و درگیری‌ها و سختی‌های زیادی برای ساخت آن متحمل شدم، مجبور شدم خانه مادرم را بفروشم تا بتوانم آن فیلم را بسازم. با سرمایه‌گذاری زیادی که انجام دادم و شکست آن فیلم، واقعاً نابود شدم. بعد از آن به تلویزیون آمدم و حدود ۱۶-۱۷ فیلم ۸ میلیمتری برای کودکان و نوجوانان ساختم.

به خاطر یک فیلمی که در مورد انقلاب ساخته بودم، سه سال ممنوع‌الکار شدم و تلویزیون اجازه نداد تا در رسانه فعالیت کنم. مجبور شدم کارگردانی کنم به اسم فرد دیگری و ۶-۷ فیلم را به این شکل ساختم. هفت تا هشت فیلم هم قبلاً ساخته بودم. راستش خیلی به این حوزه علاقه نداشتم و به طور اتفاقی وارد عرصه کودک و نوجوان شدم. همیشه در دلم حسرت این را داشتم که خبرنگار جنگی شوم، ولی این آرزو فقط در دلم ماند. نهایتاً در حوزه ورزش کودک و نوجوان مشغول شدم و حدود ۱۶-۱۷ سال در گروه کودک و نوجوان تلویزیون کار کردم. با همکارانم رابطه خوبی داشتم و کارهای نسبتاً موفق هم انجام دادیم. خوشحالم که توانستیم به نوجوانان اهمیت بدهیم و به آن‌ها احترام بگذاریم. امیدوارم تلویزیون از خواب خرگوشی خود بیدار شود و توجه بیشتری به نوجوانان و جوانان کند.

نباید فقط تئوری بدهیم و حرف بزنیم. هر کسی می‌تواند بگوید که یک میلیارد آدم او را می‌شناسند، ولی این حرف‌ها همه‌اش بی‌فایده است. باید برنامه‌هایی ساخته شود که نوجوان و بزرگسال به آن توجه کنند و ببینند که آن برنامه چه بوده، چه کرده و چه شده. در اصل، واقعاً

نمی‌خواستیم وارد این حوزه شوم، ولی تلویزیون باید بیدار شود و بیشتر برنامه‌های معنادار و پرمغزی برای کودکان و نوجوانان تهیه کند. تعداد زیادی تهیه‌کنندگان توانمند داریم که منزوی شده‌اند و این وضعیت واقعاً تأسف‌برانگیز است.

چرا شبکه ای اختصاصی برای نوجوانان نداریم که به آنها آموزش های لازم را بدهد منظورم از روی مونولوگ و نصیحت نبست در قالب کارهای نمایشی، یا مستند، آنها را هدایت کنند.

هرچند دوران طلایی‌ای همچون سال‌های ۶۹ تا ۸۰ و فعالیت‌های گسترده کودک و نوجوان آثار بامعنای بسیاری به ارمغان آورد که از دوران پیش از انقلاب و کارهای درخشان کانون کودک به یاد مانده است. بعد از این دوران طلایی، تلویزیون نتوانست به نوجوانان توجه کافی نشان بدهد و این واقعیت دلسردکننده است. ساخت برنامه‌هایی برای نوجوانان بسیار سخت‌تر از کودکان است، چرا که نوجوانان با روحیه‌ای پرتلاطم و سرکش، به برنامه‌ها و سریال‌هایی نیاز دارند که بتوان آن‌ها را جذب کرد و پای تلویزیون نشاند. متأسفانه همین مسأله باعث شده است که تعداد کمتری از افراد به ساخت برنامه‌های نوجوانانه تمایل داشته باشند و مناطق و شبکه‌های کمتری به این گروه توجه کنند.

اگرچه کودکان با پخش کارتون دلجویی می‌شوند، ولی برای نوجوانان نیاز به مجموعه‌هایی با معنا و محتوای جذاب و پرمغز وجود دارد. همچنین، عدم سرمایه‌گذاری و حمایت مالی کافی از این حوزه، باعث شده توجه به نیازهای این گروه کاهش یابد. شاید نیاز به تغییر رویکرد و افزایش توجه به برنامه‌های معنادار و باکیفیت برای کودکان و نوجوانان وجود دارد تا تلویزیون و رسانه‌های کشور دوباره به دستاوردهای درخشانی برسند و نسلی از نظر فرهنگی و اجتماعی پیشرفته‌تر را پرورش دهند.

عضو شورای سیاستگذاری تئاتر فجر در گفتگو با دیداری نو: در تئاتر ایران، بیشتر شاهد تک‌گویی هستیم

صدرالدین زاهد بازیگر، مترجم و کارگردان و مدرس تئاتر ایرانی است. او کار حرفه‌ای تئاتر را از کارگاه نمایش، و همزمان با تحصیلاتش در دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران آغاز کرد. در کارگاه نمایش، او در نمایشهای متعددی به روی صحنه رفت که می‌توان از آنها به نمایشهای: گربه، مرداب، انتظار (ایرج جنتی عطائی، فرهاد مجدآبادی)، پاتوغ و نمایش زیبا، اهل حرآباد (اسماعیل خلج)، عبادتی بر مصیبت حسین بن منصور حلاج (خجسته کیا)، پرومته در زنجیر (شهره خردمند)، جان نثار (بیژن مفید)، برصیصای عابد (ایرج انور و شهره خردمند)، سندلی را کنار پنجره بگذاریم و بنشینیم و به شب دراز تاریک خاموش سرد بیابان نگاه کنیم (عباس نعلبندیان) اشاره کرد. زاهد در نمایش‌های: طناب، رقص و برگردان‌ها (اندی دگروت) و نمایش دو قسمتی «ارگاست»، اثر پیتر بروک، کارگردان انگلیسی را، به عنوان هنرپیشه حضور داشت. او همچنین نمایش‌های: انفجار بزرگ (هوشنگ گلشیری) و افسانه ببر (داریو فو) را به زبان فارسی در اروپا و آمریکا و استرالیا بازی و کارگردانی نمود، و در نمایش «زهرة و منوچهر» ایرج میرزا همکاری و بازی داشت. او هم‌چنین در جشنواره تئاتر فجر امسال به عنوان عضو شورای سیاستگذاری حضور دارد که به این بهانه با او به گفتگو نشسته ایم که می‌خوانید:

لطفا تعریفی از تئاتر را ارائه کنید و این مفهوم را با تعریف گذشته تئاتر مقایسه بفرمایید؟ آیا کارکرد و مفهوم این هنر دست خوش تغییر شده است؟

یکی از نشانه‌ها و مهم‌ترین ویژگی‌های هنر تئاتر، دیالوگ و گفتگو است. دیالوگ نتیجه یک دموکراسی واقعی و ملموس است کمبود دیالوگ در هنر تئاتر تأثیرگذار بوده و باعث شده که تئاتر همواره دچار نقصانی ناشی از بی‌گفتگویی تأثیرگذار و واقعی و موثر باشد. در تئاتر ایران، بیشتر شاهد تک‌گویی (حتا اگر نمایش نامه چند شخصیتی باشد) یا حالتی شعرگونه و اشارتی هستیم که نمایانگر هنر فردی است و نه هنر جمعی و گروهی تئاتر. تئاتر به عنوان یک هنر، کاری گروهی و جمعی و دارای دو خاصیت مهم است. یک، کار گروهی: در تئاتر، خلاقیت‌های تک‌تک اعضای گروه جمع می‌شود و این خلاقیت‌ها با هم به تعامل می‌رسد. افراد باید با مدارا و درک نظرات یکدیگر، یک اثر جمعی را خلق کنند. هدف از این همکاری‌ها، ایجاد یک حرف جمعی است و نه تحمیل یک نظر فردی. دوم، ارتباط و تحمل و تفاهم در عقاید یکدیگر: اعضای یک گروه تئاتری باید توانایی تحمل نظرات و دیدگاه‌های مختلف را داشته باشند و به جای تحمیل نظرات خود، با همکاری یکدیگر، یک اثر هنری مشترک خلق کنند. با توجه به اینکه تئاتر یک هنر جمعی است، کمبود دموکراسی و دیالوگ یا گفتگو بر عملکرد واقعی تئاتر تأثیر منفی گذاشته است. عملکرد واقعی تئاتر در

دنیا از دهه شصت میلادی دچار تغییر و تحول اساسی بسیار شد. اندکی از این تغییر و تحول در دهه چهل خورشیدی به ایران هم رسید: کار گروهی، خلاقیت دسته جمعی اعم از نویسندگان و کارگردان و طراحان و بازیگران یک نمایش، کار تجربی و هر روزه گروهی، تلاش و کنکاش در یافتن راه‌های نوین ارتباطی با توجه به نیازها و خواسته‌های اجتماعی مردمان و غیره و غیره

وقتی دولت اهمیتی به آن نمی‌دهد، بودجه‌ای برای آن اختصاص نمی‌دهد و از آن حمایت نمی‌کند، نتیجه آن نقصان عجیب و اساسی در فرهنگ و هنر خواهد بود. ما در این زمینه دچار نقصانی عظیم و بزرگ هستیم.

نتیجه این کمبود: ویتترین‌های فرهنگی است که این ویتترین‌ها و افرادی که آنها را اداره می‌کنند، فقط جنبه تزئینی و ارشادی دارند. و به این ترتیب است که وزارت فرهنگ و هنر ما به نام وزارتخانه «فرهنگ و ارشاد» خوانده می‌شود. ارشاد اگر

از بالا و با تصمیم گیری های فردی صورت گیرد، به امری فرمایشی و مستبد بدل می شود؛ اما اگر این ارشاد جنبه واقعی فرهنگی و هنری پیدا کند، و پیشنهادات از طرف هنرمندان و نویسندگان و متفکران جامعه حتی به صورت کتاب و مقاله و سخنرانی و تدریس و تحقیق و اشکال های هنری مختلف صورت پذیرد؛ نتیجه دیگر امریه و اجبار پذیرش نیست، بلکه پیشنهادی است که با رای و تفکر آزاد مردمان یک سرزمین به آن عمل خواهد شد و به مرور زمان شکل و شمایلی دموکراتیک خواهد گرفت.

فکر می کنید فستیوال ها و جشنواره ها چه قدر در ارتقای کیفیت تیاتر در کشور موثر واقع می شود؟ برای مثال جشنواره تیاتر فجر چه قدر توانسته در ارتقاء دانش اهالی تیاتر و کیفیت زایی در تولیدات و آثار موثر باشد؟

برای پاسخ به این سوال کافی است مسئولین امر و خود شما به آمار تعداد مردمانی که به این جشنواره ها می آیند نگاهی بیاندازید. میلیون ها ایرانی در این سرزمین ساکن هستند، چند درصد آنها به این جشنواره ها می آیند؟ در حال حاضر با توجه به اوضاع اقتصادی مردم از طرفی؛ و با توجه به عدم کمک های دولتی - مثلاً برای به صحنه بردن یک اثر تئاتری، یک هنرمند باید مبالغ هنگفتی بابت به صحنه بردن یک اثر تئاتری خرج کند. کار او هم که از طرف دولت به عنوان «کار» پذیرفته نشده است، در نتیجه او نه حقوق کاری دارد و نه حقوق بیکاری. پول اجرایی را هم که با قرض و قوله از جیب شخصی خویش پرداخت نموده است. در نتیجه تنها ممر درآمدی او گیشه فروش بلیط است، و او به اجبار - و همچنین بخاطر زندگی ای که روز به روز گران و گران تر می شود - علیرغم تمایل خویش تن به قیمت گران بلیط ورودی می دهد - فروشی که باز هم صد در صد به او تعلق نمی گیرد. ساختمان ها و مکان هایی که دولتی هستند و با مالیات و ثروت ملی بنا شده اند و با رئیس و روسای تعیین شده از طرف دولت اداره می شوند، با بی خیالی تام و تمام قسمتی از این فروش را به خود اختصاص می دهند (امری که در هیچ کجای این کره خاکی به این صورت به آن عمل نمی شود). نتیجه چه می شود: مردم عادی به تئاتر نمی آیند، چون با توجه به درآمدشان و گرانی هر روزه زندگی، توان پرداخت پول گزاف ورودی را ندارند. هنرمند هم مجبور است با تمرین های کوتاه مدت (که بدترین کار ممکنه برای تئاتر است) و صرفه جویی در کرایه سالن تمرین و مجارچ بسیار

دیگر؛ و با استخدام یک یا چند سلبریتی که اصلاً نمی دانند تئاتر چیست و با چه شرایطی باید به صحنه رفت. نمایشی را به صحنه می برند که نه کیفیت نمایشی و هنری و تفکری دارد، و نه از هماهنگی گروهی برخوردار است، و نه در آن کیفیت زیبایی شناسی و مسائل اجتماعی و سیاسی مطرح است... خلاصه اینکه شیر بی یال و دم و اشکمی به صحنه رفته است که سبب بیزاری همان درصد ناچیزی از مردم می شود که در اثر کمبود انواع هنرهای تفریحی در این مملکت به تئاتر آمده اند - با کمترین خواست تفریحی و تفکری. ولی به خاطر کیفیت ناچیز و یا بد نمایش و به علت اینکه هنرمندان ما فراموش کرده اند که هنر نمایش - به هر صورت آن - چه فیلم باشد و چه نمایش صحنه ای و لاغیر؛ باید جنبه «اسپکتاکل*» و «اینترتینمنت*» و «دیورتیسمان*» را داشته باشند، همراه با تفکری حاصل از زندگی فردی و اجتماعی مردم و همراه با شناختی از زیبایی شناسایی هنر. و اگر این سه عامل در نمایش حضور نداشته باشد، سبب بیزاری مردم از بی هنری هنرمندان ناآگاه شده و آنها کمتر و کمتر به سالن های نمایشی می آیند. امری که در حال حاضر به وقوع پیوسته است و همگان بر آن آگاهند.

ما حتی از نظر زبانی هم عقب افتاده ایم. نگاه کنید به تیراژ فلاکت بار کتاب: کتاب و روزنامه و مجله نخواندن باعث بی فرهنگی شده است. این بی فرهنگی در گذر زمان زبان را از بین برده است، فقر زبانی ایجاد کرده است. فقر زبانی ادب و فلسفه و شعر و نمایش را نابود کرده است، گفتگوی علمی و اجتماعی و فرهنگی و سیاسی و اقتصادی را متوقف نموده است. کافی است که شما مقایسه ای بفرمایید به شعر و داستان و نمایشنامه و مقالات علمی هنری دیروز و امروز. ببینید که ما چه شعرا و نویسندگان و متفکران داشتیم و چه موجودات عجیب و غریبی امروز داریم. تیراژ کتاب و مجله و روزنامه های ما در چه حد است. تعداد آدم های تئاتر و سینما برو و موزه و نمایشگاه برو ما به چند نفر رسیده است! در مقایسه با دیگر کشورها: در کشورهایی، پیشرفت های علمی و فرهنگی و هنری بسیار زیادی اتفاق افتاده است. آن ها در آدم شناسی اجتماعی و علوم انسانی پیشرفت های بزرگی داشته اند. ما حتی برای ترجمه یک کتاب علوم انسانی نیز مشکلات اساسی داریم، زیرا لغات مناسبی در زبان ما وجود ندارد و فقر زبانی حتی به ما اجازه و امکان ابداع لغات و جمله بندی تازه ای را نمی دهد. این نشان دهنده فقر فرهنگی ماست.

طبیعی است که ما نمی‌توانیم همانند تلویزیون‌های پیشرفته آمریکا و اروپا از ابداعات تئاتری و فرهنگی حمایت کنیم. فرهنگ همیشه یک قدم از ملت جلوتر است و این جلو بودن باعث می‌شود ملت تشویق شود که به دنبال آدم‌های فرهنگی برود، کتاب بخواند، تئاتر ببیند، موسیقی گوش کند، از نمایشگاه‌های نقاشی و مجسمه‌سازی بازدید کند.

یک گزاره‌ای وجود دارد مبنی بر اینکه در تلویزیون اصل تهیه کننده است، در سینما اصل کارگردان و در تئاتر اصل بازیگر با این گزاره موافق هستید لطفا تبیین کنید.

در تئاتر هیچ فردی به تنهایی برتر نیست؛ بلکه این یک کار گروهی است که شامل تهیه‌کنندگان، طراحان و بازیگران می‌شود. تهیه‌کنندگان عقیده و فکر اولیه‌ای را که نویسنده در تنهایی خود سامان داده، می‌پسندند و به گروه تئاتری که شامل طراح نور، طراح صحنه، طراح لباس و بازیگران است، ارائه می‌کنند. اگر به توافق جمعی رسیدند، تهیه‌کننده موضوع مالی را در میان می‌گذارد و در صورت نیاز از جیب خود هزینه‌ها را پرداخت می‌کند. اگر تهیه‌کننده از جیب کس دیگری استفاده کند، مدیریت مالی گروه را بر عهده می‌گیرد. فرض بر این است که ایده گروه به عنوان یک تصمیم جمعی پذیرفته شده و همه اعضا با آن موافق هستند. تقویت همه افراد در تئاتر ضروری است، اما در جهات مختلف. هر کدام از افراد در زمینه کاری خود نیاز به تقویت تخصصی دارند. تقویت تهیه‌کننده در یک جهت خاصی است که ممکن است به مدیریت مالی و برنامه‌ریزی پروژه‌ها بپردازد. تقویت بازیگر شامل کار روزانه، کار صوتی، هماهنگی، تعادلی و گروهی است. تقویت کارگردان بر اساس تحقیق و پژوهش و تمرکز بر روی کار بازیگر متمرکز است. در نتیجه، هر کدام از افراد در تیم تئاتر در زمینه تخصصی خود نیاز به تقویت دارند تا بتوانند به بهترین شکل ممکن ایفای نقش کنند. اما حرف شما در یک مورد در مورد تئاتر درست است و آن هنگامی است که تمرین‌های چند ماهه تئاتر تمام می‌شود و شب اول اجرای نمایش در مقابل تماشاچیان شروع می‌شود. از این شب به بعد است که مفهوم «تئاتر» معنی پیدا می‌کند که مقابله با بازیگر با تماشاگران باشد. بله، از این شب به بعد تئاتر در دست بازیگران است و آنها هستند که سلطان صحنه‌اند.

چه قدر فکر می‌کنید که تقویت جایگاه تهیه‌کننده در تئاتر ضروریست؟ آیا تهیه‌کنندگان تئاتر واجد صنف هستند و چقدر فکر می‌کنید صنف می‌تواند هویت را و ضروری باشد؟

مسئله صنف در فرانسه به صورت سندیکا دیده می‌شود. سندیکا با خلاقیت هنری تفاوت دارد و به مسائل قراردادی و مالی می‌پردازد. سندیکا جایی است که قراردادها، مسائل پولی و دستمزدها، رابطه با دولت، بودجه‌های دریافتی از دولت و هزینه‌هایی که برای یک نفر می‌شود، مورد بحث قرار می‌گیرد. در قراردادها و دستمزدها که رابطه با دولت و پولی که از دولت دریافت می‌شود، هزینه‌های مربوط به هر فرد و مسائل اقتصادی مرتبط با صنف. این مسائل به اقتصاد سینما و تئاتر مرتبط هستند. در دانشگاه سوربن، اقتصاد تئاتر و اقتصاد سینما به عنوان بخشی از درس‌ها آموزش داده می‌شد.

در پایان برای قوام و دوام این هنر چه راه کارهایی را پیشنهاد می‌دهید؟

در ایران، از زمان گذشته تاکنون تنها تئاتری که ساخته شده تئاتر شهر تهران بوده است. هر چقدر کتابخانه‌ها و موزه‌ها و تئاترها و مراکز فرهنگی فراوان تر و در دسترس تر باشد، حضور آسمانی و تطهیر و تزکیه آسمانی در زمین هویدا تر خواهد بود..

در حال حاضر، هیچ احساسی نسبت به هنر و تئاتر وجود ندارد. وزارت کار، کار هنرپیشه را به عنوان کار نمی‌شناسد و قانونی در این زمینه وجود ندارد. قانون مسخره‌ی کنونی چگونه می‌تواند در این سرزمین کار کند؟ برای اینکه تئاتر و سینما به درستی آموزش داده شود، و به درستی تمرین و اجرا شود نیاز به کارگاه‌های عملی بازیگری وجود دارد. بازیگری تئاتر و سینما باید به صورت عملی آموزش داده شود. بازیگری تئاتر نیاز به تمرین‌های ویژه‌ای دارد که تفاوت زیادی با بازیگری در سینما دارد. پرده سینما بسیار بزرگ است و نوع بازیگری متفاوتی را می‌طلبد. حرف در این باره بسیار است و شما تقاضای ارسال هر چه زودتر مطلب را نموده اید. شاید فرصتی دیگر پیش آید، مفصل تر خواهم گفت.

دبیر کمیته حقوقی کانون تهیه کنندگان رسانه‌های دیداری : عده ای از تهیه کنندگان احساس نیاز به مشاوره حقوقی ندارند

این امر با مشکلاتی نظیر هزینه‌های دادرسی، طولانی شدن فرآیند و کمبود کارشناسان متخصص مواجه است. با توجه به اینکه قضات نیز تخصص کافی در این زمینه ندارند به همین دلیل موضوع را به کارشناسان ارجاع می‌دهند که خود این کارشناسان نیز گاهی مشاهده می‌شود تخصص و تجربه لازم را ندارند و نظریاتی که اعلام می‌کنند مطابق با حق نیست. شورای داوری کانون تهیه کنندگان، حدود دو سال است که فعالیت خود را آغاز کرده و اگرچه برخی از افراد از این روش استقبال کرده‌اند، اما هنوز به شکل گسترده انتخاب شورای داوری بعنوان مرجع حل اختلاف در قراردادها دیده نمی‌شود. این در حالیست که رسیدگی به اختلافات حاصله در این شورا با حضور پیش کسوتان و تهیه کنندگان خوش نام و وکلا و نمایندگان حقوقی می‌تواند به شکل مطلوب‌تری حل و فصل شود.

در خصوص چالش‌هایی که گفتید کانون تهیه کنندگان چه اقداماتی انجام داده و می‌باید انجام دهد؟

کمیته حقوقی کانون تهیه کنندگان مشاوره حقوقی زیادی به تهیه کنندگان ارائه نموده و هم چنین جلسات مشورتی در این خصوص در محل کانون برگزار و همچنین مقالات حقوقی مربوط به معضلات تهیه کنندگان را در مجله دیداری نو به چاپ رسانده است و همواره آماده برگزاری کارگاه‌های آموزشی و تخصصی در زمینه قراردادهای داوری بوده و هست. این کارگاه‌ها می‌توانند نقش مهمی در افزایش سطح اطلاعات حقوقی افراد ایفا کنند و از بروز بسیاری از خسارات و درگیری‌ها جلوگیری کنند. مساله مهم این است که افراد بپذیرند که نیاز به افزایش آگاهی و آموزش در این خصوص دارند. بسیاری از افراد حتی احساس نیاز به آموزش و مشاوره حقوقی را نمی‌کنند و تنها زمانی که با مشکلات جدی مواجه می‌شوند، به دنبال راهکار می‌گردند. در این مرحله، مراجعه به دادگاه و مسائل مرتبط با آن، می‌تواند فرآیند طولانی و غیرقابل پیش بینی مانند آنچه گفته شد باشد. مسلماً همه نهادها و افراد باید در حوزه فعالیت خود به اهمیت آموزش و درک صحیح از قراردادها و سایر مسائل حقوقی پی برده تا موجب کاهش ریسک و خطرات احتمالی شوند.

هادی قاسمیان امیری وکیل پایه یک دادگستری و دبیر کمیته حقوقی کانون تهیه کنندگان رسانه‌های دیداری است از جمله اقدامات کانون تهیه کننده‌های رسانه‌های دیداری ایجاد فرصت و خدمات مشاوره در حوزه‌های مختلف هست که یکی از آنها حوزه حقوقی است آقای قاسمیان در شماره اخیر نشریه به چند سوال مهم در این حوزه پاسخ دادند که در پی می‌آید :

مهمترین آسیب حقوقی که اعضای کانون را تهدید می‌کند چیست؟ برای اینکه اعضا درگیر این مسئله نشوند چه کار باید کنند؟

در صنعت سینما و رسانه ای دیداری، جدی نگرفتن موضوع قراردادهای به یکی از چالش‌های اساسی تبدیل شده است. بسیاری از افراد هم چنان به روش‌های قدیمی و کلیشه‌ای اقدام به تنظیم قراردادهای می‌نمایند که این موضوع باعث بروز مشکلات متعددی می‌شود. بسیاری از فعالان این صنعت، قرارداد مکتوب ندارند و اصولاً قراردادهای را جدی نمی‌گیرند و توافقاتشان بصورت شفاهی و غیر مکتوب می‌باشد. در نتیجه، در زمان بروز اختلاف امکان اثبات ادعا بسیار مشکل می‌باشد به همین دلیل توافقات اولیه نادیده گرفته می‌شود و حقوق افراد تضییع می‌شود. در این صنعت ضرورت درک صحیح قراردادهای و اهمیت آموزش‌های مرتبط با آن به یکی از مسائل مهم و انکارناپذیر تبدیل شده است. تهیه کنندگان و دیگر طرف‌های قرارداد باید بپذیرند که برای جلوگیری از مشکلات حقوقی و اختلافات، نیاز به آموزش و آشنایی با نکات حقوقی دارند. متأسفانه، بسیاری از افراد بدون آگاهی کافی از محتوای قراردادهای، آن‌ها را امضاء می‌کنند و در مواجهه با مشکلات، اظهار می‌دارند که از قرارداد سر در نمی‌آورند. این مساله نشان‌دهنده نیاز به کارگاه‌ها و جلسات آموزشی تخصصی است که می‌تواند سطح آگاهی افراد را افزایش داده و آن‌ها را با اصطلاحات و مفاهیم حقوقی آشنا کند. یکی از چالش‌های مهم پیش رو، عدم توجه به موضوع داوری به عنوان یکی از راهکارهای حل اختلافات می‌باشد. در صورت بروز اختلاف بین عوامل تهیه فیلم و سریال و سایر تولیدات، بسیاری مجبور به مراجعه به دادگاه می‌شوند که

سورا، انقلابی در تولید ویدیوهای واقع‌گرایانه و خلاقانه

حسین مظفرآبادی

HOSSEIN.MOZAFFARABADI.magazine@gmail.com

است، به کاربران این امکان را می‌دهد که تنها با وارد کردن یک شرح دقیق از صحنه یا داستان مورد نظر، ویدیویی کاملاً متناسب با آن تولید کنند. این فرآیند، که به دقت در جزئیات و واقع‌گرایی بی‌نظیر توجه دارد، می‌تواند صحنه‌هایی از دنیای فانتزی تا محیط‌های واقعی را به زندگی بیاورد. برای مثال، به سادگی می‌توان از مدل خواست تا یک صحنه شبانه در جنگلی پر از مه، با نور مهتاب و صدای پرندگان در حال پرواز خلق کند. سورا (Sora) سپس این توصیف را به ویدیوهایی واقع‌گرایانه تبدیل می‌کند که نه تنها از نظر بصری، بلکه از لحاظ احساسی نیز با توصیف متنی هم‌راستا است.

۲. تولید ویدیوهای متحرک و ویدیو با نسبت‌های صفحه متنوع

سورا (Sora) تنها محدود به تولید تصاویر ثابت نیست؛ بلکه می‌تواند تصاویر ثابت را به ویدیوهای متحرک تبدیل کرده و آن‌ها را در قالب ویدیوهایی با نسبت‌های مختلف صفحه (مانند ۹:۱۶ و ۲۱:۹) ارائه دهد. این ویژگی به خصوص در عرصه‌های مختلف فیلم‌سازی، تبلیغات و تولید محتوا در پلتفرم‌های دیجیتال اهمیت ویژه‌ای دارد، چرا که کاربران قادر خواهند بود با رعایت اصول هنری و متناسب با نیازهای رسانه‌ای خود، ویدیوهایی با فرمت‌های متنوع تولید کنند. این انعطاف‌پذیری به طراحان این امکان را می‌دهد که بسته به نیاز پروژه، محتوای خود را برای نمایش در انواع صفحه‌نمایش‌ها و دستگاه‌ها بهینه کنند.

۳. ترکیب ویدیوها با قابلیت Blend: هم‌آوایی میان دو دنیای متفاوت

ویژگی Blend، که یکی از قابلیت‌های نوآورانه سورا (Sora) است، به کاربران اجازه می‌دهد که دو ویدیو با ویژگی‌های متفاوت را به طور همزمان ترکیب کنند. در این فرآیند، سورا (Sora) توانایی دارد که با حفظ ویژگی‌های هر ویدیو، آن‌ها را به شیوه‌ای هماهنگ در یک ویدیوی واحد گرد هم آورد. این ویژگی به طور ویژه برای خلق محتوایی که در آن‌ها ترکیب سبک‌ها و جلوه‌های مختلف مدنظر است، نظیر ترکیب انیمیشن و ویدیوهای زنده، بسیار مفید

در عصر حاضر، فناوری‌های نوین هوش مصنوعی به طور فزاینده‌ای در حال تغییر و تحول، نحوه تولید و مصرف محتوا هستند. در این میان، OpenAI با معرفی مدل پیشرفته‌ای به نام سورا (Sora)، یک گام بلند به سوی تحول صنعت تولید ویدیو برداشته است. این مدل هوش مصنوعی، که توانایی تولید ویدیوهای واقع‌گرایانه و پیچیده را تنها از طریق توصیف متنی فراهم می‌آورد، به طراحان، فیلم‌سازان و تولیدکنندگان محتوا این امکان را می‌دهد تا تنها با ارائه شرحی دقیق از صحنه یا داستان مورد نظر، ویدیوهایی با جزئیات شگرف، واقع‌گرایی چشمگیر و صحنه‌هایی با عمق هنری بسازند.

ویژگی‌های منحصر به فرد سورا (Sora)

مدل سورا (Sora) با بهره‌گیری از پیشرفته‌ترین الگوریتم‌های هوش مصنوعی، به کاربران این توانایی را می‌دهد که نه تنها به تولید ویدیوهایی با کیفیت بالا بپردازند، بلکه فرآیند خلق و ویرایش این ویدیوها را با دقت و خلاقیتی بی‌سابقه انجام دهند. در ادامه به معرفی برخی از ویژگی‌های اصلی و تأثیرگذار این مدل می‌پردازیم.

۱. ساخت ویدیو از توصیف متنی: تجلی هنر در قالب داده‌ها

یکی از برجسته‌ترین و نوآورانه‌ترین ویژگی‌های سورا (Sora)، قابلیت ساخت ویدیو تنها با توصیف متنی است. این ویژگی، که به نوعی تحقق بخش رویای تولید محتوای دیجیتال به صرف کلمات و توصیفات

خواهد بود. بدین ترتیب، کاربر می‌تواند آثار هنری متنوعی خلق کند که هم از نظر بصری و هم از لحاظ احساسی تأثیری شگرف بر مخاطب خواهد داشت.

۴. ویژگی Remix: دگرگونی محتوا به دلخواه سازنده

ویژگی Remix این امکان را برای کاربران فراهم می‌کند که تغییرات دلخواه خود را بر روی ویدیوهای

ویژگی‌های منحصر به فرد سورا (Sora)، از جمله تولید ویدیو از توصیف متنی، ترکیب ویدیوها با Blend، و امکان ویرایش ویدیوها با Remix، باعث شده‌اند که این مدل به یکی از ابزارهای انقلابی در صنعت تولید محتوا تبدیل شود

تولید شده اعمال کنند. این قابلیت به ویرایشگران اجازه می‌دهد تا به راحتی رنگ‌ها، نورپردازی، حرکات دوربین و حتی جزئیات فیزیکی صحنه‌ها را تغییر دهند. از آنجا که ویدیوهای تولید شده توسط سورا (Sora) از دقت و جزئیات بالایی برخوردارند، اعمال چنین تغییراتی بر روی آن‌ها نه تنها به سادگی امکان پذیر است، بلکه به شدت می‌تواند بر غنای هنری و گرافیکی محتوا بیفزاید. این قابلیت به ویژه برای پروژه‌های تبلیغاتی و فیلم‌های سینمایی که نیاز به ویرایش‌های مکرر و متناسب با مخاطبان دارند، حیاتی است.

۵. ساخت دنباله‌های ویدیویی (Storyboard) به صورت خودکار

یکی دیگر از ویژگی‌های بی‌نظیر سورا (Sora)، Storyboard است که به کاربران این امکان را می‌دهد تا مجموعه‌ای از پرامپت‌ها را به سورا (Sora) بدهند و از آن درخواست کنند که دنباله‌ای از ویدیوهای مرتبط با هم را تولید کند. این ویژگی به ویژه برای پروژه‌های بلندمدت، همچون فیلم‌ها، سریال‌ها و انیمیشن‌ها، که نیاز به هماهنگی دقیق و پیوستگی داستان دارند، مفید است. با استفاده از Storyboard، فرآیند تولید ویدیو به صورت خودکار و بدون نیاز به دخالت دستی در فرآیندهای پیچیده انجام می‌شود، در نتیجه نه تنها سرعت تولید افزایش می‌یابد، بلکه یکپارچگی و هماهنگی بین ویدیوهای مختلف حفظ می‌شود.

طرح‌های اشتراکی و دسترسی به سورا (Sora): انحصار و محدودیت‌ها

مدل سورا (Sora) به طور رسمی در دسترس کاربران اشتراک ChatGPT Plus قرار گرفته است. از آنجا که این سرویس تحت عنوان OpenAI ارائه می‌شود، دسترسی به آن از طریق آدرس Sora.com و با استفاده از حساب کاربری OpenAI ممکن است. این سرویس در حال حاضر در تمامی کشورهای غیر از اروپا و بریتانیا در دسترس است، اما به دلیل حجم بالای تقاضا و ترافیک، پذیرش کاربران جدید به طور موقت محدود شده است.

۱. اشتراک ۲۰ دلاری Plus

با اشتراک Plus، کاربران می‌توانند ۵۰ ویدیو در ماه بسازند که هر یک دارای رزولوشن ۷۲۰ و حداکثر مدت زمان ۵ ثانیه است. این اشتراک برای پروژه‌های کوچک و تولید ویدیوهای کوتاه و سریع مناسب است.

۲. اشتراک ۲۰۰ دلاری Pro

این اشتراک به کاربران اجازه می‌دهد که ویدیوهایی با رزولوشن ۱۰۸۰ و حداکثر مدت زمان ۲۰ ثانیه تولید کنند. کاربران اشتراک Pro از امکانات پیشرفته‌تری برای پروژه‌های بلندمدت و با کیفیت‌تر بهره‌مند خواهند شد.

نتیجه‌گیری:

تحولی عظیم در تولید محتوای دیجیتال

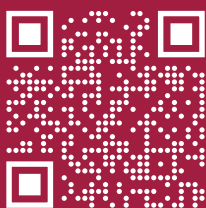
مدل هوش مصنوعی سورا (Sora)، با قابلیت‌های منحصر به فرد خود، گامی بزرگ در جهت تحول تولید ویدیوهای واقع‌گرایانه و خلاقانه برداشته است. این مدل نه تنها فرآیند تولید محتوا را تسهیل کرده بلکه به تولیدکنندگان محتوا، فیلم‌سازان و هنرمندان این امکان را می‌دهد که بدون نیاز به تجهیزات پیچیده یا تیم‌های بزرگ تولید، آثار هنری و ویدیوهایی با کیفیت بالا بسازند.

ویژگی‌های منحصر به فرد سورا (Sora)، از جمله تولید ویدیو از توصیف متنی، ترکیب ویدیوها با Blend، و امکان ویرایش ویدیوها با Remix، باعث شده‌اند که این مدل به یکی از ابزارهای انقلابی در صنعت تولید محتوا تبدیل شود.

اگرچه محدودیت‌های دسترسی فعلی ممکن است مانعی برای برخی کاربران باشد، انتظار می‌رود که با گذشت زمان این چالش‌ها برطرف شده و سورا (Sora) به ابزاری در دسترس‌تر برای تمام کاربران تبدیل گردد.

20 | ۱۴
24 | ۰۳

SCAN ME

جشنواره
دیدار
DIDAR
FESTIVAL

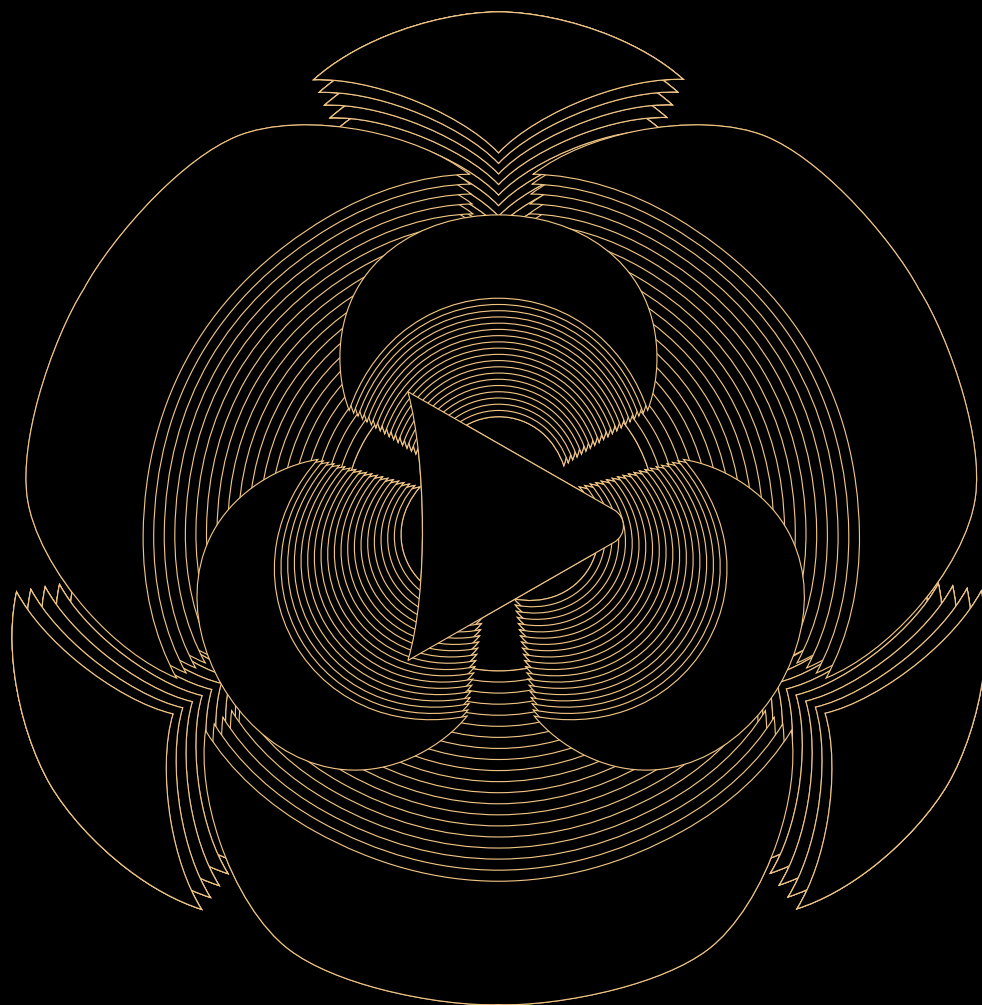

NOV 11
۲۱ آبان

نخستین جشنواره آثار شبکه نمایش خانگی
سالن همایش های بین المللی برج میلاد

IRAN'S FIRST VOD FESTIVAL
Milad Tower International Conference Hall

فیلمو

نماوا
NAMAVA

فیلمنت

W W W . D I D A R F E S T I V A L . C O M

Telephone Number : +98 21 66059733 | Address: Visual Media Producers Center, 3rd floor, Shahid Soleimani Building, Sharif Innovation Station, Tehran, IRAN
آدرس: ایستگاه نوآوری شریف، ساختمان شهید سلیمانی، طبقه سوم، کانون تهیه کنندگان رسانه های دیداری
Instagram: didarvodfestival | Email: info@didarfestival.com